

Uitvoeringsprogramma 2025-2028

Inhoud

Voorwoord	03
1. Inleiding	05
2. Missie en visie	07
2.1. Missie en visie	07
2.2 Doelen	07
2.3 Inwoners centraal	10
3. Pijler 1: Impuls aan de leefbaarheid in wijken	12
3.1 Visie	12
3.2 Thema's & doelen	13
3.3 Concrete doelen	14
3.4 Van 2026 tot 2029	16
3.5 Crossovers	16
4. Pijler 2: Betere toegang tot bestendig en kwalitatief werk	17
4.1 Visie	17
4.2 Strategische en concrete doelen	19
4.3 Activiteiten en projecten per spoor	21
4.4 Beoogde resultaten	22
4.5 Crossovers andere pijlers	22
4.6 Samenhang en Netwerkstructuur	23
5. Pijler 3: Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken	24
5.1 Visie	24
5.2 Strategisch doel	24
5.3 Concrete doelen	25
5.4 Van 2026 tot 2029	26
5.5 Overzicht van hoofdactiviteiten per onderdeel	27
5.6 Beoogde resultaten pijler 3	28
5.7 Crossovers met andere pijlers	28
6. Spoor 4: Samenwerken en leren in de Waterwegregio	30
6.1 Monitoren, Evalueren en Leren (MEL)	32
6.2 Netwerkvorming Waterwegregio	34
6.3 Bewoners in hun kracht	34
7. Projectvoorstellen en -monitoring	36
7.1 Projectformulier en begrotingssjabloon	37
7.2 Optioneel intaketafels	37
7.3 Pijlertrekkers en ambtelijk coördinator	38
7.4 Regio Deal Board en afweegkader	38
7.5 Goedgekeurde en afgewezen projectvoorstellen	38
7.6 Projectmonitoring	39
8. Financiën	40
8.1 Aanbesteding en staatssteun	40
8.2 Budget	40
8.3 Proces besteding Regio Deal-middelen	41
8.4 Proces verantwoording Regio Deal-middelen	43
8.5 VAT-kosten	43
8.6 Netwerk financieel adviseurs/regiokassiers	45
9. Organisatie	46
9.1 Juridische basis	46
9.2 Governance	47
9.3 Stakeholders	49
9.4 Jaaragenda	49
9.5 Voortgangsrapportage	49
9.6 Verbinding andere regio's en programma's	50
9.7 Communicatie	50
Informatie over de Regio Deal Waterwegregio	51
Bijlage 1: projectformulier	53
Bijlage 2: begrotingsjabloon	56
Bijlage 3: afweegkader Regio Deal Waterwegregio	58

Voorwoord

Van harte welkom bij het uitvoeringsprogramma 2025-2028 van de Regio Deal Waterwegregio! De afgelopen maanden is door alle betrokken partijen hard gewerkt aan de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma. Het gaat dan om ambtenaren van de gemeenten Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen, maar ook om medewerkers van partners en betrokkenen. Wij danken iedereen hartelijk voor hun inzet.

De Waterwegregio is een gebied met een sterke economische basis, grote sociale diversiteit en een grootstedelijke dynamiek. Tegelijkertijd staan wij gezamenlijk voor ingrijpende maatschappelijke opgaven op het gebied van onder andere bestaanszekerheid, leefbaarheid, duurzaamheid en kansengelijkheid. Door krachten binnen de Regio Deal Waterwegregio te bundelen, geven partijen doelgericht en regiogericht invulling aan deze uitdagingen.

We zijn blij en dankbaar dat we met de middelen van de Regio Deal Waterwegregio kunnen werken aan het inlopen van de achterblijvende welvaart van onze inwoners. De eerste projecten zijn inmiddels goedgekeurd en komen tot uitvoering. Nieuwe projecten staan klaar om goedgekeurd te worden.

Dit uitvoeringsprogramma bevat het fundament voor de uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio. Denk aan zaken als onze missie en visie, hoe het indienen van projectvoorstellen en de toekenning van Regio Deal-middelen in z'n werk gaat en hoe onze organisatie in elkaar zit. Hiermee bevat dit uitvoeringsprogramma alle informatie voor direct betrokkenen bij en geïnteresseerden in de Regio Deal Waterwegregio.

Met dit uitvoeringsprogramma als fundament bouwen we jaarlijks met concrete acties aan de realisatie van onze doelen. Hiervoor werken we met jaarplannen waarin we aangeven wat het komend jaar aan projecten ingezet wordt, waar nader onderzoek nodig is en hoe we verder gaan met gerealiseerde projecten.

Wij nodigen iedereen uit—bestuurders, ondernemers, professionals, bewoners en andere belangstellenden—om met ons mee te bouwen aan een vitale, veerkrachtige en rechtvaardige Waterwegregio. Samen geven we inhoud aan brede welvaart voor onze inwoners, nu en in de toekomst.

**Bert Wijbenga-
Van Nieuwenhuizen**
Voorzitter Regio
Deal Board

**Saskia Raas-
Soeterbroek**
Programmamanager
Regio Deal
Waterwegregio

SAMENVATTING VOORTGANGSRAPPORTAGE 2024

DOEL VAN REGIO DEAL

Verbeteren van de **leefomgeving**
Betere **toegang tot werk**
Regio **verduurzamen**

GEMEENTES EN PARTNERS

Maassluis

Vlaardingen

Schiedam

Rotterdam

3 PIJLERS EN 4^E SPOOR

Het doel is om te zorgen voor nieuwe en betere kansen voor bewoners en ondernemers in de regio en een goede basis te leggen voor verdere regionale samenwerking in de toekomst.

PIJLER 1. Een impuls geven aan de leefbaarheid in wijken.

PIJLER 2. Betere toegang tot bestendig en kwalitatief werk realiseren.

PIJLER 3. Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken tot stand brengen.

SPOOR 4. In de Regio Deal Waterweg-regio wordt al werkende weg gemonitord, geëvalueerd en geleerd.

HET RIJK
€17.7 miljoen

GEMEENTE & PARTNERS
€17.7 miljoen

ORGANISATIESTRUCTUUR

Sinds november 2024 is een organisatiestructuur operationeel waarin de 3 pijlers en het 4e spoor door samenwerking een meerwaarde laten ontstaan.

EERSTE STAPPEN GEZET

MAASSLUIS

- Loods M

ROTTERDAM

- Huis van de Wijk
- LeerStation

VLAARDINGEN

- Verduurzaming bedrijventerreinen
- Talentklas

SCHIEDAM

- Hart van de Wijk

1. Inleiding

De Waterwegregio (bestaande uit de gemeenten Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen) heeft veel kansen door de ligging in het haven-industrieel complex, de clustervorming van toonaangevende grote en kleine bedrijven, de kwalitatief hoogwaardige verkeers- en vervoersverbindingen, de herontwikkeling en doorontwikkeling van de historische binnensteden, het historisch en industrieel erfgoed en de oude industrieterreinen.

Helaas vertalen die kansen zich nog niet in economische groei en ontwikkeling van brede welvaart: deze behoren tot de laagste van Nederland. Ook is de werkloosheid – in vergelijking met andere gemeenten in Nederland – hoog. De leefbaarheid in een aantal wijken staat steeds meer onder druk: de sociale samenhang en het onderlinge vertrouwen zijn gering. Bewoners ervaren een toenemende overlast en voelen zich onveilig. De omvangrijke sociale problematiek wordt eerder groter dan kleiner. Het voorzieningenniveau van zorg en onderwijs is ondermaats. De landelijke woningnood is juist hier voelbaar.

De Waterwegregio en haar inwoners verdienen een structurele aanpak van de problematiek. De gemeenten in de Waterwegregio voelen de noodzaak en verantwoordelijkheid om hier regionaal extra samenhangende en gecoördineerde inzet op te plegen, zodat versneld resultaten worden geboekt. Zij hebben hiervoor een extra impuls gevraagd van het Rijk via een Regio Deal-aanvraag¹.

Met de Regio Deal Waterwegregio wordt gezorgd voor nieuwe en betere kansen voor bewoners en ondernemers in de Waterwegregio. Het Rijk heeft hiervoor voor een periode van vier jaar in totaal 17,7 miljoen euro beschikbaar gesteld. Ook

de gemeenten en andere partners betalen mee waardoor een totaalbedrag van 35,4 miljoen euro beschikbaar is voor de periode 2025 – 2028 is. Met dit geld verbeteren alle deelnemende partijen de leefomgeving, wordt gezorgd voor betere toegang tot werk en maken we de regio duurzamer. Inwoners en ondernemers merken deze vooruitgang in hun dagelijks leven. Bijvoorbeeld door extra kansen voor werk en opleidingen en het zorgen voor ontmoetingsplekken in de wijk. Met de Regio Deal Waterwegregio wordt ook een goede basis gelegd voor verdere regionale samenwerking in de toekomst.

Aan de basis van de Regio Deal Waterwegregio ligt een convenant van de vier gemeenten met de provincie Zuid-Holland en het Rijk. Dit convenant is op 20 september 2024 gesloten. De afspraken tussen de vier gemeenten en de deelnemende partners zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die op 3 december 2024 door de colleges is vastgesteld. In de samenwerkingsovereenkomst wordt het uitvoeringsprogramma benoemd als het programma waarin nadere concrete invulling wordt gegeven aan de uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio.

¹ In de Regio Deals werken rijksoverheid en regio's samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. Juist op die plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. In totaal is sinds 2018 € 1,85 miljard geïnvesteerd in ruim 80 Regio Deals. De Regio Deal Waterwegregio is één van die 80 Regio Deals en maakt deel uit van de 5e tranche.

Om de werking van de Regio Deal Waterwegregio in beeld te brengen en de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst uit te werken, is dit uitvoeringsprogramma opgesteld. In dit uitvoeringsprogramma staat het fundament van de Regio Deal Waterwegregio waarmee het de basis is voor de uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio. Zo zijn in het uitvoeringsprogramma de aanpak van de pijlers en het 4^e spoor, het financiële proces en de governance tot in detail beschreven. De pijlers zijn het inhoudelijke kader voor projectvoorstellen. Het 4^e spoor geeft vorm aan acties die nodig zijn om het effect van de Regio Deal Waterwegregio te onderzoeken en inzet op het verbeteren van netwerken en samenwerking in de regio en de betrokken wijken.

Het uitvoeringsprogramma gaat niet in op de individuele projectvoorstellen en de planning van de pijlers. Hiervoor werkt de Regio Deal Waterwegregio met jaaragenda's. In een jaaragenda beschrijven de pijlers en het 4^e spoor de plannen en de planning voor het komende jaar.

In dit uitvoeringsprogramma gaat het voor een groot deel over de fase waarin de Regio Deal-middelen aan de projecten worden toegekend. Alle betrokkenen erkennen dat een andere fase intreedt op het moment dat alle Regio Deal-middelen zijn toebedeeld. Het is dan ook voorstelbaar dat (onderdelen van) de governance in de toekomst aangepast wordt naar gelang wat in die andere fase nodig is.

2. Missie en visie

2.1 Missie en visie

De Regio Deal Waterwegregio is gericht op het versterken van brede welvaart in wijken waar bewoners een grote afstand voelen ten opzichte van de overheid. Dit vraagt om inzet op zowel direct zichtbare effecten in projecten als op lange termijn verbetering van de betrouwbaarheid en zichtbaarheid van de overheid. Gemeenten, bewoners, maat-schappelijke instellingen en ondernemers bouwen aan sterkere en nieuwe banden.

Het convenant Regio Deal Waterwegregio benoemt in artikel 1 dat het streven is dat in 2030 in de Waterwegregio een zichtbare en significante verbetering van de kwaliteit van leven, leren, werken en wonen waarneembaar is voor de huidige en toekomstige generatie. Inwoners moeten het verschil gaan merken. Dit is de visie van de Regio Deal Waterwegregio.

Partijen zetten zich in voor een Waterwegregio waar kwetsbare inwoners ook in kwetsbare wijken mee kunnen (blijven) doen en waar wordt gewerkt aan verbetering van (het gevoel van) veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Partijen willen een impuls geven aan de leefomgeving door de sociale cohesie in deze kwetsbare wijken te verbeteren, economische kansen te creëren en verduurzaming van de leefomgeving te bevorderen. Dit is de missie van de Regio Deal Waterwegregio.

Gelet op de belangrijkste regionale opgaven richten de partijen zich op drie pijlers:

- Impuls aan de leefbaarheid in wijken;
- Betere toegang tot bestendig en kwalitatief werk voor inwoners;
- Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken;

Daarnaast is er een 4^e spoor gericht op samenwerken en leren waaronder het monitoren, evalueren en leren (MEL) binnen de Regio Deal Waterwegregio.

2.2 Doelen

Het convenant voor de Regio Deal Waterwegregio en de samenwerkingsovereenkomst tussen partijen betrokken bij de Regio Deal Waterwegregio benoemen de doelen en beoogde resultaten waar de komende vier jaar aan gewerkt worden. Om deze doelen en resultaten te realiseren hebben partijen uitgewerkt welke activiteiten en projecten binnen de drie pijlers en het 4^e spoor nodig zijn om die juiste resultaten te bereiken. Het gaat hierbij om de onderbouwde interventielogica waarom een activiteit en/of project de juiste is om het beoogde doel te realiseren. Partijen hebben deze doelen en beoogde resultaten uitgewerkt in de volgende doelenbomen.

In de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6 geven de drie pijlers en spoor 4 aan hoe zij aan de slag gaan om de doelen te realiseren. Dit telt op tot de volgende overkoepelende doelenboom van de Regio Deal Waterwegregio te zien op de volgende pagina.

1 Impuls leefbaarheid wijken

Hoofddoel

a Zelf- en samenwerkzaamheid	b Vergroten kans- en gelijkheid en sociaal emotionale ontwikkeling	c Veiligheid en vertrouwen wonen
---------------------------------------	---	---

Concreet doel

- 1 | Outreachinge aanpak | A
- 2 | Bewonersdeals | A
- 3 | Ontmoetingsplekken/ontwikkelingsplekken | A
- 4 | Jongerentalentontwikkelingsplekken/ programmering | B
- 5 | Ouder betrokkenheid/seunnetwerk | B
- 6 | Bewustwording huurrecht | C
- 7 | Aanpak fout verhuurderschap | C
- 8 | Schone en hele woonomgeving | C

Projecten

- Wijk in bloei | 1
- Samen maken wij Maassluis | 1
- Lood M - Wijk op maat | 1
- Vrijwilligers academie | 1
- Traaischool Vlaardingen | 1
- Informatie gestuurd werken Maassluis | 2
- Community local lead development Mathenesse | 2
- **Hart van de Wijk Schiedam | 3**
- **Huis van de wijk Mathenesse | 3**
- Hogebanweg spelen? | 3
- Jongerentalent- ontwikkelcentrum Vlaardingen | 4
- Jongerentalent- ontwikkelcentrum Maassluis | 4
- Familieschool Mathenesse | 5
- Proeftuin jeugdigen Maassluis | 6
- Programma talentontwikkelcentrum | 6
- VOP erop at Vlaardingen | 7
- Goed wonen- WIN (werk in NL) punt | 7
- VVE-aanpakverduurzaming | 9
- Onderzoekswerkplaats EU/TU/MBO+ wijk onderzoekscollectie*

*Gekoppeld aan het vierde spoor

2 Betere toegang tot bestendig werk

Hoofddoel

a Match op de arbeidsmarkt en mobiliteit	b Inclusie, talentontwikkeling en zeker werk	c Praktijgericht leren en werken
---	---	---

Concreet doel

- Spoor 1: Van school naar werk | A, B, C**
- 1 | Talentontwikkeling van primair onderwijs naar MBO | B
 - 2 | Verbinden onderwijs aan kansrijke sectoren | A
 - 3 | Campusvorming en versterking van loopbaanoriëntatie | C
 - 4 | Ontwikkeling van praktijkgericht onderwijs in samenwerking met bedrijven | C
- Spoor 2: Van huis naar werk | B**
- 5 | Wijkgerichte ondersteuning, scholing en begeleiding naar werk | B
 - 6 | Inzet op armoedebestrijding, gezondheidsbevordering en bereikbaarheid | B
 - 7 | Versterken van fysieke en sociale infrastructuur in buurten | B
- Spoor 3: Van werk naar werk | A, C**
- 8 | Omscholing, begeleiding en duurzame inzetbaarheid | A
 - 9 | Sectorale leerwerktrajecten en Leven Lang Ontwikkelen (LLO) | A, C
 - 10 | Verbeteren van mobiliteit en vergroten van werkzekerheid | A

Projecten

- Bite into your Future (FIA) | 1, 2, 3, 8, 9, 10
- Campusvorming voor werkenden | 3, 4
- Collectieve voorziening vervoer | 8
- FIA Bite into your Future | 1, 2, 3, 8, 9, 10
- Fit voor Vier Tienjies | 6, 1
- Fysieke samenvoeging functies | 3, 4, 5, 9
- Gaan voor een Baan | 4
- Havenprogramma techniek/logistiek | 2, 9, 10
- JINC Rijmond Regionaal | 5, 7
- **Leerstation | 3, 5, 7, 10**
- Loods M – circulaire leerwerkplek | 2, 4, 8, 9
- Matchingplatform | 4
- Ondersteuning campusvorming | 2, 4, 8, 9
- Serviceclubs | 1, 3, 4, 7
- Sociale cohesie District U | 4, 6, 7
- Stad als opleidingslocatie | 5, 6
- **Talentklas | 10**
- TOV | 1, 2, 8, 9, 10
- Toeleiding POVO | 2, 5, 8, 9, 10
- Voedingeducatie | 5, 6
- ZIA Zorghub Floor | 1, 3, 5
- Zorg van Morgen | 1, 3, 5
- Zorgvelden versterken | 1, 3, 5, 9

3 Doorbraken circulair en duurzaam wonen en werken

Hoofddoel

a Circulaire en duurzaamheidsstrategie in de gebouwde omgeving	b Opbouw van kennis en ervaring om transitie te realiseren en kennisdeling	c Vergroten bewustwording en verantwoordelijkheid
---	---	--

Concreet doel

- 1 | Modulaire aanpak verduurzamen particulier woningbezit | A, B, C
- 2 | Meer circulaire en verduurzamende bedrijven(terreinen) | A
- 3 | Versterken van kennis bewustwording en gedeelde verantwoordelijkheid over circulariteit en duurzaamheid | B, C

Projecten

- **Loods M | 3, 4**
- **Verduurzaming bedrijven terreinen | 2**

Spoor 4 Samenwerken en leren in Regio Deal Waterwegregio

1 MEL: monitoren, evalueren en leren		2 Netwerkvorming Waterweg regio		3 Burgers in hun kracht	
Ambities		Ambities		Ambities	
Door de gestructureerde aanpak in MEL zijn we in staat om als Waterweg-regio waardevolle initiatieven te herkennen en faciliteren en hun impact te duiden.		De vier gemeenten en de RD-partners pakken de uitvoering van de Regio Deal aan om meer en beter met elkaar samen te werken en zo de regiovorming te versterken.		We faciliteren bewoners van de waterweg-regio om betrokken te zijn bij elkaar en hun omgeving, om elkaar te leren kennen en om gezamenlijke activiteiten te ontplooiën.	
Doelstellingen		Doelstellingen		Doelstellingen	
1.1 Monitoring Zicht houden op voortgang en resultaten zodat we tijdig kunnen bijsturen en de samenhang tussen projecten duidelijk wordt		2.1 Organisaties leren elkaar kennen De gemeenten gaan beter samenwerken om complexe en structurele regionale vraagstukken aan te pakken. We doen dit samen met onze maatschappelijke partners en betrokken bedrijven.		3.1 Verbeteren vertrouwen bewoners en overheid binnen de Regio Deal Waterweg Bewoners zijn actief onderdeel van Regio Deal Waterweg, we werken vanuit hun vragen en behoeften	
Projecten en deliverables • Nuïmeting (opstellen) • Interviews houden met projecten • Voortgangsrapportage (opstellen)		Projecten en deliverables • Kennismaking tussen gemeente verbreden vanuit Regieteam • Regionale college bezoeken bij RD-projecten • Samenbrengen verwante organisaties en/of ondernemers in de regio rond thema's van de Regio Deal • Jaarlijkse Dag van de Regio Deal Waterweg (najaar)		Projecten en deliverables • Heldere en toegankelijke communicatie op wijkniveau • Bewoners betrekken bij tot stand komen projecten • Verkenning inzet participatieladder / -aanpak van de gemeenten in de Regio Deal • Bewoners zijn betrokken bij Dag van de Regio Deal Waterweg	
1.2 Evaluatie Bepalen van project-effectiviteit aan de hand van evaluatiecriteria en verantwoording binnen kaders van de regio deal		2.2 Toekomstig potentieel voor regionale samenwerking verkennen Na de Regio Deal Waterweg hopen we een basis te hebben om als 4 gemeenten verder samen te werken aan gedeelde maatschappelijke vraagstukken		3.2 Contact tussen bewoners verbeteren Sterke sociale netwerken dragen bij aan leefbaarheid, ervaren veiligheid en draagkracht van wijken, daarom willen we contact tussen bewoners actief bevorderen	
Projecten en deliverables • Projectfiches (opstellen en ondersteuning) • Afweegkader (opstellen en ondersteuning) • Verandertheorie (ondersteunen toepassing) • Evaluatiegesprekken houden met projecten		Projecten en deliverables • Verkenning mogelijkheden met advies aan Board • Advies aan betrokken wethouders en burgemeesters • Programmabureau, regieteam en ambtelijk opdrachtgevers evalueren werking van de Regio Deal en de samenwerking tussen gemeenten		Projecten en deliverables • Gerichte ontmoeting tussen vergelijkbare projecten • Buurtsafer's lokaal en regionaal • Bewoners uitnodigen bij projecten andere steden (opening etc)	
1.3 Leren Continu reflecteren op basis van inzichten uit monitoring en evaluatie.				3.3 Community building We benutten de Regio Deal Waterweg om bewoners zelf handvatten te geven voor de verbetering van hun wijk/omgeving	
Projecten en deliverables • Leersessies obv evaluatie en praktijk • Kennishub om data, informatie en kennis te ontsluiten • Kennissuitwisseling tussen gemeenten en partners • Bijdragen aan faciliteren initiatief bewoners vanuit concrete resultaten MEL.				Projecten en deliverables • Bewoners actief in leersessies • Bewoners actief in kennishub • Initiatief faciliteren met toolkits, digitale kaarten etc.	

2.3 Inwoners centraal

Binnen de Regio Deal Waterwegregio hechten we grote waarde aan de structurele en betekenisvolle betrokkenheid van inwoners. De opgaven waarvoor we staan, of het nu gaat om het versterken van de leefomgeving, het ontwikkelen van talent of het verduurzamen van wijken en bedrijventerreinen, raken direct aan het dagelijks leven van mensen. Daarom betrekken we inwoners actief bij het vormgeven, uitvoeren en evalueren van de projecten binnen de deal.

In 2025 is binnen het programmabureau een participatieproject gestart met als doel om per pijler van de Regio Deal te onderzoeken hoe participatie van inwoners structureel vorm kan krijgen. Het resultaat hiervan is een praktisch stappenplan per pijler, met ondersteunende middelen voor uitvoerende partners, ambtenaren en projectleiders.

Dit stappenplan is nog in ontwikkeling. Het wordt opgebouwd rond zes generieke stappen die in alle drie de pijlers toepasbaar zijn. Binnen elk project is ruimte om de stappen flexibel in te vullen, afhankelijk van het onderwerp, de doelgroep en de lokale context. Projectleiders kunnen per stap kiezen uit verschillende participatievormen en werkmethodes die aansluiten bij wat in de wijk werkt.

De zes kernstappen zijn:

1. Verken de wijk en bestaande netwerken: start met het in beeld brengen van bewonersinitiatieven en sleutelfiguren in de wijk.
2. Bepaal het participatieniveau: kies op basis van het VNG-model het passende niveau van participatie: informeren, raadplegen, coproduceren of meebeslissen.
3. Kies passende werkvormen: denk aan buurtgesprekken, thematafels, enquêtes of creatieve sessies, afgestemd op doelgroep en thema.
4. Organiseer participatiemomenten: op toegankelijke plekken in de wijk en in samenwerking met bestaande initiatieven.
5. Zorg voor terugkoppeling en zichtbare invloed: laat zien wat er met de input van bewoners gebeurt, en wees transparant over gemaakte keuzes.
6. Monitor en evalueer: meet bereik, effect en tevredenheid en koppel lessen terug aan de praktijk.

Het stappenplan is op basis van actuele theorieën en praktijkervaringen, waaronder de Asset-Based Community Development (ABCD)-theorie, waarbij de kracht van bewoners en bestaande netwerken centraal staat. Ook is gebruikgemaakt van het participatiemodel van de VNG waarin verschillende niveaus van participatie worden onderscheiden, en zijn de lokale beleidskaders van de vier betrokken gemeenten als basis genomen. Daarnaast zijn er belangrijke lessen meegenomen uit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid, zoals het belang van zichtbare invloed en terugkoppeling.

Om participatie concreet vorm te geven in de wijken, zijn aanvullende middelen ontwikkeld. Zoals een praktische checklist voor projectleiders, een overzicht van wijkraden, bewonersgroepen en wijkcentra in de regio als logische contactpunten voor directe verbinding met bewoners, en enquêtes per pijler om de behoeften, ideeën en prioriteiten van bewoners op te halen.

Participatie is nadrukkelijk geen eenmalige activiteit, maar een continu proces. Daarom is de koppeling gelegd met het onderdeel monitoren, evalueren en leren (MEL) van spoor 4. Hierin wordt participatie expliciet meegenomen in de leerprocessen, met aandacht voor bereik, effect en verbeterpunten. Zo zorgen we ervoor dat participatie een integraal onderdeel vormt van de uitvoering en bijdraagt aan duurzame, gedragen resultaten in de regio.

3. Pijler 1:

Impuls aan de leefbaarheid in wijken

De leefbaarheid in meerdere kwetsbare wijken staat structureel onder druk. Inwoners leven vaak langs elkaar heen en hebben weinig vertrouwen in elkaar en in instituties. Ook zijn er in de regio veel misstanden rond te hoge huren en kwalitatief slechte woningen. Hierdoor scoort de Waterwegregio hoog op een gevoel van overlast en onveiligheid en laag op brede-welvaartsindicatoren rond welzijn, samenleving en gezondheid. De opgave van pijler 1 is gericht op verbetering van de sociale cohesie om het welzijn van de inwoners in deze wijken te vergroten.

In het convenant is afgesproken dat partijen streven naar een omgeving waar huidige en toekomstige generaties inwoners zich veilig en beschermd voelen, zich kunnen ontwikkelen en oog hebben voor elkaar. Zij richten zich op:

- Versterken van de sociale cohesie, waardoor de sociale basis, sociale veiligheid, gezondheid en welzijn verbeteren;
- Verbeteren van kansengelijkheid van alle jongeren;
- Sociaal veilig en betrouwbaar wonen door het terugdringen van onveiligheid, overlast en uitbuiting.

Hierbij zijn de volgende resultaten beoogd:

- Realisatie van betekenisvolle ontmoetingsplekken (minimaal drie fysieke locaties) en betekenisvolle relaties en netwerken tussen wijkbewoners;
- Een ontwikkelde handreiking voor outreachend werken in de wijken voor overheden;
- Intensivering van de programmering Jeugd in alle gemeenten met aandacht voor het belang van steunnetwerken, waardoor het aantal jongeren dat aangeeft over een steunnetwerk te beschikken stijgt met minimaal 25%;

- Lerende aanpak voor goed huurder- en verhuurderschap gericht op het tegengaan van onveiligheid, overlast en uitbuiting.

3.1 Visie

Om de leefbaarheid in de wijken daadwerkelijk te versterken zijn investeringen in de 'zachte' kant van belang, in activiteiten voor, door en met de wijk en de inwoners. Sleutelwoorden hierin kunnen zijn: eigenaarschap van locaties en interventies, co-creatie en community building. Maak de bewoners deelgenoot en medeverantwoordelijke van de activiteiten die worden ontwikkeld: van voor naar door, van over naar met.

Stenen voor ontmoetingsplekken zijn een middel: je creëert daarmee fysieke ruimte waar bewoners bijeen kunnen komen. De vraag hoe je deze bewoners ook daadwerkelijk daar laat komen door middel van de invulling die je aan deze ruimte geeft, is belangrijk. Er is extra aandacht nodig voor deze invulling, de programmering van deze fysieke plekken. Daarbij is die plek ook nadrukkelijk van bewoners: zij moeten zich uitgenodigd voelen om niet alleen te komen maar zelf mee te doen aan het invullen van het programma. We vestigen extra aandacht op (eigen) plekken en programmering voor jeugd, zoals we ook in het convenant hebben opgenomen. We herkennen dat jongeren behoefte hebben aan fysieke én digitale ontmoetingsplekken, altijd gebaseerd op gericht en kwalitatieve programmering (content).

Bij alle projecten zullen zoveel als mogelijk bewoners betrokken worden bij de totstandkoming dan wel de uitvoering. Om hun extra mogelijkheden te bieden als participant en uitvoerder van deze deal (met hulp van de verschillende maatschappelijke partners en initiatieven) zijn de pijlertrekkers voornemens een bedrag te reserveren, om de 'bottom up' initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen te kunnen ondersteunen. Daarbij is het belangrijk om te investeren in het bereiken van doelgroepen die nog minder bereikt worden of zich niet uitgenodigd voelen om mee te doen door net te hoge drempels of door te moeilijke aanvraagprocedures en verantwoordings-eisen.

3.2 Thema's en doelen

Om de bovengenoemde doelen te bereiken heeft het pijlerteam van pijler 1 gekozen om leefbaarheid in de wijken te vergroten aan de hand van de volgende drie thema's:

1 Impuls leefbaarheid wijken

Hoofddoel

a Zelf- en samenredzaamheid	b Vergroten kans- en gelijkheid en sociaal emotionele ontwikkeling	c Veilig en vertrouwd wonen
--------------------------------------	---	--------------------------------------

Concreet doel

1 Outreachende aanpak A	2 Bewonersdeals A
3 Ontmoetingsplekken/ontwikkelingsplekken A	4 Jongerentalentontwikkelingsplekken/programmering B
5 Ouder betrokkenheid/steunnetwerk B	6 Bewustwording huurrecht C
7 Aanpak fout verhuurderschap C	8 Schone en hele woon-omgeving C

Projecten

- Wijk in bloei | 1
- Samen maken wij Maassluis | 1
- Lood M - Wijk op maat | 1
- Vrijwilligers academie | 1
- Taalschool Vlaardingen | 1
- Informatie gestuurd werken Maassluis | 2
- Community local lead development Mathenesse | 2
- **Hart van de Wijk Schiedam | 3**
- **Huis van de wijk Mathenesse | 3**
- Hoge banweg spelen? | 3
- Jongerentalent- ontwikkelcentrum Vlaardingen | 4
- Jongerentalent- ontwikkelcentrum Maassluis | 4
- Familieschool Mathenesse | 5
- Familieschool Vlaardingen | 5
- Proeftuin jeugdigen Maassluis | 6
- Programma talentontwikkelcentrum | 6
- VOP erop af Vlaardingen | 7
- Goed wonen: WIN (werk in NL) punt | 7
- Koppeling VUE aanpak Mathenesse | 8
- Wens? Schiedam | 8
- VVE-aanpakverduurzaming | 9
- Onderzoekswerkplaats EU/TU/MBO+ wijk onderzoekscollectief*
- 1 Hub in Mathenesse leefbaarheid*

*Gekkoppeld aan het vierde spoor

1. Meer zelf- en samenredzaamheid

Hierbij kiezen we ervoor om heel bewust te investeren in meer zelf- en samenredzaamheid. Er is de afgelopen jaren een steeds grotere afstand ontstaan tussen overheid en bewoners en bewoners onderling. Bestaande interventies worden niet gevonden, gewantrouwd en sluiten niet altijd aan bij de leefwereld van de bewoners. Met de extra mid-delen vanuit de Regio Deal proberen wij hierin een verschil te maken. Ook vinden wij het juist belangrijk om met elkaar aan de slag te gaan. Voor ontmoeting en samenwerking is een goede basisinfrastructuur van belang. Daarom investeren wij ook in stenen om plekken te maken die voor bewoners van betekenis zijn, waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Ideeën, kennis, kunde, eigenaarschap en inzet van bewoners om hun eigen wijk mooier en beter te maken geven we een belangrijke plek in de aanpak.

2. Vergroten kansengelijkheid en sociaal-emotionele ontwikkeling jeugd

Intensivering van de programmering Jeugd in alle gemeenten met aandacht voor het belang van steunnetwerken, waardoor het aantal jongeren dat aangeeft over een steunnetwerk te beschikken stijgt met minimaal 25%.

3. Veilig en vertrouwd wonen

Goed wonen is een basis voor een betere kwaliteit van leven. Het moet een veilige haven bieden om tot rust te komen. In verschillende wijken in de regio is dat nu niet het geval. Met name in de particuliere sector van de woningmarkt komen er regelmatig misstanden voor rondom verhuur. Veel mensen zijn niet op de hoogte van hun huurrechten, staan niet

ingeschreven en betalen te veel aan hun energierekening vanwege achterstallig onderhoud. De woonomgeving van heel veel bewoners wordt direct beïnvloed door afval. Afval op straat is een van de grootste ergernissen voor veel bewoners die direct iets doet met hun gevoel van leefbaarheid en veiligheid.

3.3. Concrete doelen

1. Meer zelf- en samenredzaamheid

- Outreachende aanpak: waarbij we investeren in interventies die nog voorafgaan aan andere acties. Vanuit de overheid, maatschappelijke partners en andere bewoners gaan we bouwen aan vertrouwen. Laagdrempelig, in gesprek, luisteren, vertrouwen winnen. De informatie die we ophalen gebruiken wij om bestaande maatregelen (hulp vragen) beter toegankelijk te maken, indien nodig aan te passen. De mensen die we op die manier ontmoeten, nodigen wij uit om deel te nemen aan activiteiten in de wijk, zelf acties in de wijk te organiseren of bieden hun nieuwe kansen om hun netwerk breder te maken en hun talenten te ontwikkelen.
- Bewonersdeal: bewoners in de lead. Hoe versterk je eigenaarschap van bewoners? Het is belangrijk om ervoor te zorgen in onze aanpak dat iedereen mee kan doen. Daarbij kijken we ook naar bestaande instrumenten en of die voldoende laagdrempelig zijn of te maken zijn om zoveel mogelijk bewoners in staat te stellen om zelf een rol te kunnen vervullen in hun eigen buurt.

- Ontmoetingsplekken/ontwikkelingsplekken: Om te kunnen ontmoeten, zijn er plekken nodig. We investeren in plekken met als doel ontmoeting en verbinding te mogelijk te maken en te stimuleren.

2. Vergroten kansengelijkheid en sociaal emotionele ontwikkeling jeugd

- Jongeren ontwikkelcentra. Om kansengelijkheid te stimuleren onder kinderen en jongeren, is het belangrijk om hier de juiste aanpakken voor op te zetten, in nauwe samenwerking met zowel de doelgroep als stakeholders. Maar naast een aanpak zijn ook fysieke plekken noodzakelijk.
- Ouderbetrokkenheid/steunnetwerk. Om kinderen weer te kunnen laten leren en ontwikkelen, is er soms extra inzet nodig om ouders weer in staat te stellen om die rol op zich te kunnen nemen. Soms zitten er andere zorgen en opgaven in het leven in de weg bij ouders om goed hun kind op school te kunnen begeleiden. Met een schil om de school heen, kunnen kinderen weer gaan leren en ontwikkelen, ouders hulp krijgen die nodig is en docenten zich weer focussen op onderwijs. Waarmee de kansengelijkheid toeneemt.
- Programmering Jeugd (Jongeren-talent centra/ programmering). In deze pijler investeren wij in het ontdekken van talenten, het zorgen voor een steunnetwerk op verschillende terreinen voor jongeren, meedenken en doen door jongeren in de programmering. Hierbij kijken wij ook hoe bestaande netwerken thuis, op straat en op school jongeren tot positieve keuzes in het leven kunnen bewegen en niet te kiezen voor een criminele carrière.

3. Veilig en vertrouwd wonen

- **Bewustwording huurrecht.** Veel mensen kennen hun huurrechten (en plichten) niet. In de particuliere sector wordt daar regelmatig misbruik van gemaakt. Hier willen we maatregelen voor organiseren om mensen bewust te maken van hun rechten en om laagdrempelig toegang tot recht te faciliteren. In de doelgroep EU arbeids-migranten, waarvan er veel in de regio wonen, zien we dat mensen worden ontmoedigd door huis-eigenaren of uitzendbureaus/werkgevers om zich in de Basisregistratie Personen in te schrijven. Middels de contactpunten behorende bij het project Work in NL, gekoppeld aan outreachende campagnes willen wij inschrijvingen van arbeids-migranten in de Basisregistratie Personen stimuleren.
- **Goed wonen.** Met investeren in goed wonen willen we bestaanszekerheid versterken door de kosten voor wonen proberen te verlagen in wonen door investeringen te stimuleren in goed onderhoud en lagere energierekening in de particuliere sector. Particuliere verenigingen van eigenaren (VvE's) zijn hier een belangrijke partij in. Eigenaren met verschillend investeringsvermogen helpen wij om mee te kunnen in de aanpak en tegelijkertijd stimuleren wij eigenaarschap. Het onderwerp Wonen en verduurzaming VvE's overlapt met pijler 3. Er zal een aparte sessie belegd worden met input van deskundigen op dit vlak, waar een advies uit naar voren komt hoe dit in de verschillende pijlers onder te brengen.
- **Schoon en omgeving.** Een schone buitenomgeving is ontzettend belangrijk voor een leefbare wijk. De woonomgeving van heel veel bewoners wordt direct beïnvloed door afval. Afval op straat is een van de grootste ergernissen voor veel bewoners die direct iets doet met hun gevoel van leefbaarheid en veiligheid. Mensen denken aan leefbare wijk wanneer deze verzorgd wordt en goed onderhouden is.

3.4 Van 2026 tot 2029

Bouwen, groeien en leren staan centraal voor de aanpak. Voor deze pijler zijn op verschillende thema's nog geen natuurlijke samenwerkingsverbanden. Niet tussen de gemeenten, niet tussen maatschappelijke partners en niet tussen bewoners. Ook de samenwerkingsverbanden in een buurt of wijk met bewoners en andere partners waar we extra investeren in leefbaarheid verdienen extra inzet. Daarbij kijken wij bij de projecten naar hoe er ingezet gaat worden op het versterken van de regionale samenwerking en het betrekken van bewoners en partners binnen de projecten. Dat kan gaan om actieve kennisdeling tot plannen om regionale uitrol. We realiseren ons dat duurzame samenwerking op al deze vlakken begint met kleine stappen.

3.5 Crossovers

Gedurende de looptijd van de Regio Deal Waterwegregio besteden wij aandacht aan de concrete cross overs van de drie pijler-programma's, waarbij ook de kennis en kunde van andere partners binnen (en buiten) de Regio Deal een bijdrage kunnen leveren. Daarbij gaat de voorkeur voor deze pijler uit naar het ontstaan van crossovers vanuit de uitvoering met advies en betrokkenheid van bewoners. Ook waar die duurzaam leiden tot andere werkvormen met professionele partners.

4. Pijler 2: Betere toegang tot bestendig en kwalitatief werk

4.1 Visie

De arbeidsmarkt staat onder druk. Technologische innovaties, maatschappelijke opgaven en demografische veranderingen zorgen voor ingrijpende verschuivingen. Deze dynamiek vraagt om een nieuw systeem: een toekomstbestendige én inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen de kans krijgt om zijn of haar talenten te ontdekken, ontwikkelen en inzetten.

In deze pijler bouwen we aan een inclusief ecosysteem van leren, werken en ontwikkelen. Dit netwerk biedt kansen voor alle leeftijden en levensfasen, met aandacht voor vroege oriëntatie op kansrijke sectoren, een sterke verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven, en het wegnemen van structurele drempels zoals taalachterstanden, beperkte mobiliteit of gezondheidsuitdagingen.

We werken in deze pijler aan de overgang van school naar werk. We zetten in op projecten die jongeren al op jonge leeftijd laten kennismaken met sectoren met structurele werkgelegenheid, zoals techniek, zorg, food en maritiem. Dit bevordert motivatie, loopbaanoriëntatie en de ontwikkeling van vaardigheden. We ondersteunen initiatieven die dit tastbaar maken: van kennismaking met werk op de basisschool tot praktijkleren via werk-leertrajecten in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. In samenwerking met bedrijven, onderwijsinstellingen en lokale overheden versterken we zo de basis voor een duurzame loopbaan.

Hiermee leggen we de eerste bouwstenen voor een regionale ketenaanpak. Door te beginnen bij school-werk leggen we een stevig fundament voor het verder ontwikkelen van de sporen huis-werk (voor mensen buiten het onderwijs, zoals werkzoekenden of herintreders) en werk-werk (voor wie zich binnen werk wil blijven ontwikkelen of wil overstappen naar een andere sector).

In de volgende fase richten we ons explicieter op zij-instromers, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en werkenden die willen door- of omscholen. Daarbij benutten we de lessen, netwerken en infrastructuur uit de eerste projecten.

Een samenhangende aanpak vraagt om sterke samenwerking. Daarom investeren we ook in projecten die gericht zijn op coördinatie, gezamenlijke programmering en communicatie. Denk aan een gedeelde agenda met scholen, het bundelen van krachten tussen partners en het tegengaan van versnippering. Zo ontstaat een duurzame infrastructuur waarin onderwijs, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties structureel samenwerken.

PIJLER 2

VAN SCHOOL NAAR KANSRIJK WERK

meer plezier en talent voor kansrijke beroepen

DOEL 3

Een samenhangend aanbod van campussen, hybride vakopleidingen, hubs en matchingplatforms op het terrein van zorg, food, techniek en maritiem/haven in aansluiting op de toekomstige arbeidsbehoefte.

DOEL 4

Realisatie van innovatieve leeromgevingen waarin praktijk, theorie, vakmanschap en wetenschap bij elkaar komen.

DOEL 5

Realisatie en versterken van doorlopende leerlijnen tussen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en in ieder geval het middelbaar beroepsonderwijs.

PIJLER 2

VAN HUIS NAAR WERK

vergroten bereikbaarheid van werkgelegenheid

DOEL 3

1. Doorbreken en verminderen van structurele barrières
2. PR, EU Arbeidsmigranten opsch.
3. Gemeentelijke steunpunten

DOEL 4

Realisatie van innovatieve leeromgevingen waarin praktijk, theorie, vakmanschap en wetenschap bij elkaar komen.

DOEL 5

Optimaal benutten van talenten van inwoners.

DOEL 5

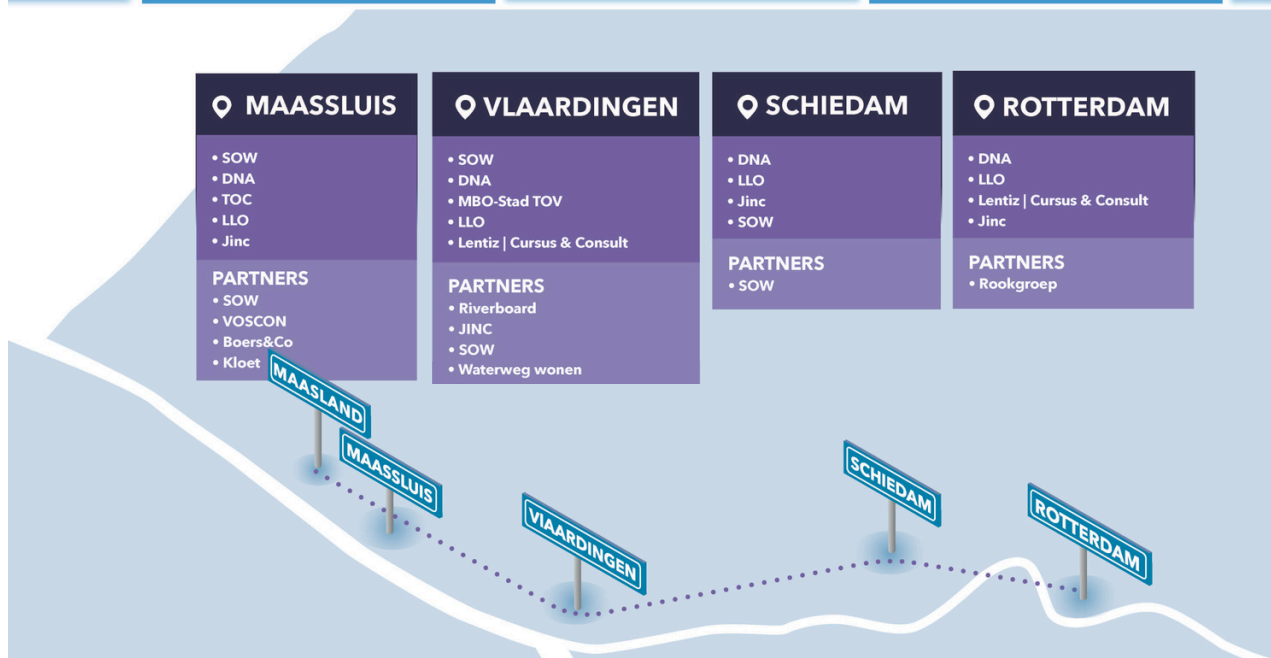
Optimaal benutten van talenten van inwoners.
*Goed werkgeverschap

DOEL 6

Versterken van de regionale arbeidsmarkt door
aanpak van werkloosheid en arbeidsmarktverschillen.

DOEL 7

1. Stad als opleidingslocatie
2. Learning on the job
3. Matchingsplatform

4.2 Strategische en concrete doelen

Deze pijler heeft drie strategische doelen die we in het navolgende toelichten.

A. Match op de arbeidsmarkt & mobiliteit

We streven naar een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Mobiliteit, doorstroom en bereikbaarheid zijn hierin essentieel. Door loopbaanoriëntatie, omscholing en praktische infrastructuur verkleinen we de mismatch.

Bijbehorende concrete doelen:

1. Verbeteren van mobiliteit en vergroten van werkzekerheid;
2. Verbinden van onderwijs aan kansrijke sectoren;
3. Omscholing, begeleiding en duurzame inzetbaarheid;
4. Sectorale leerwerktrajecten en Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

Voorbeelden van projecten:

- TOV – Techniek Oriëntatie Vlaardingen
- JINC Rijnmond Regiodeal
- Collectieve voorziening vervoer
- Verhogen bereik vo/ po LOB
- Matchingplatform (samen met Pijler 3)
- Stad als opleidingslocatie
- Havenprogramma techniek/logistiek

B. Inclusie, talentontwikkeling & zeker werk

Iedere inwoner moet de kans krijgen zijn of haar potentieel te benutten. Drempels zoals armoede, taalachterstand of gezondheidsproblemen worden actief aangepakt. We investeren in talent en ondersteuning in de wijk, zodat iedereen mee kan doen.

Bijbehorende concrete doelen:

1. Wijkgerichte ondersteuning, scholing en begeleiding naar werk;
2. Inzet op armoedebestrijding, gezondheidsbevordering en bereikbaarheid;
3. Versterken van de fysieke en sociale infrastructuur in buurten;
4. Talentontwikkeling van primair onderwijs naar MBO.

Voorbeelden van projecten:

- Loods M – circulaire leerwerkplek
- Fit voor Vier Tientjes – gezondheidsprogramma
- Leerstation
- Serviceclubs
- Maasridders
- Zorg van Morgen – opleidingstrajecten in de zorg
- Taalklassen
- Voedingseducatie en oriëntatie op werk in de foodsector
- Sociale cohesie District U

2 Betere toegang tot bestendig werk

Hoofddoel

a Match op de arbeidsmarkt en mobiliteit	b Inclusie, talentontwikkeling en zeker werk	c Praktijkgericht leren en werken

Concreet doel

Spoor 1: Van school naar werk | A, B, C

- 1 | Talentontwikkeling van primair onderwijs naar MBO | B
- 2 | Verbinden onderwijs aan kansrijke sectoren | A
- 3 | Campusvorming en versterking van loopbaanoriëntatie | C
- 4 | Ontwikkeling van praktijkgericht onderwijs in samenwerking met bedrijven | C

Spoor 2: Van huis naar werk | B

- 5 | Wijkgerichte ondersteuning, scholing en begeleiding naar werk | B
- 6 | Inzet op armoedebestrijding, gezondheidsbevordering en bereikbaarheid | B
- 7 | Versterken van fysieke en sociale infrastructuur in buurten | B

Spoor 3: Van werk naar werk | A, C

- 8 | Omscholing, begeleiding en duurzame inzetbaarheid | A
- 9 | Sectorale leerwerktrajecten en Leven Lang Ontwikkelen (LLO) | A, C
- 10 | Verbeteren van mobiliteit en vergroten van werkzekerheid | A

Projecten

- Bite into your Future (FIA) | 1, 2, 3, 8, 9, 10
- Campusvorming voor werkenden | 3, 4
- Collectieve voorziening vervoer | 8
- FIA Bite into your Future | 1, 2, 3, 8, 9, 10
- Fit voor Vier Tientjes | 6, 1
- Fysieke samenvoeging functies | 3, 4, 5, 9
- Gaan voor een Baan | 4
- Havenprogramma techniek/logistiek | 2, 9, 10
- JINC Rijnmond Regiodeal | 5, 7
- **Leerstation | 3, 5, 7, 10**
- Loods M – circulaire leerwerkplek | 2, 4, 8, 9
- Matchingplatform | 4
- Ondersteuning campusvorming | 2, 4, 8, 9
- Serviceclubs | 1, 3, 4, 7
- Sociale cohesie District U | 4, 6, 7
- Stad als opleidingslocatie | 5, 6
- **Talentklas | 10**
- TOV | 1, 2, 8, 9, 10
- Toeleiding PO/VO | 2, 5, 8, 9, 10
- Voedingseducatie | 5, 6
- ZIA Zorghub 'Floor' | 1, 3, 5
- Zorg van Morgen | 1, 3, 5
- Zorghelden versterken | 1, 3, 5, 9

C. Praktijkgericht leren en werken

Een sterk systeem van praktijkgericht onderwijs vormt de ruggengraat van een inclusieve arbeidsmarkt. Door 'learning on the job', loopbaanoriëntatie en samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, maken we de overstap tussen leren en werken soepel en aantrekkelijk.

Bijbehorende concrete doelen:

1. Campusvorming en versterking van loopbaanoriëntatie;
2. Ontwikkeling van praktijkgericht onderwijs in samenwerking met bedrijven.

Voorbeelden van projecten:

- ZIA Zorghub 'Floor'
- Talentklas
- FIA Bite into Your Future
- Leerstation
- Gaan voor een Baan – doorstroom via werkgevers
- Ondersteunende activiteiten campusnetwerk
- Zorghelden versterken

4.3 Activiteiten en projecten per spoor

We werken in deze pijler langs drie onderdelen die we hieronder toelichten.

Spoor 1: Van School naar Werk

In dit spoor staat talentontwikkeling centraal, van het primair onderwijs tot het mbo. We investeren in een vroege toeleiding naar kansrijke sectoren en versterken praktijkgericht onderwijs.

Cruciale elementen zijn:

1. Talentontwikkeling van primair onderwijs naar MBO;
2. Vroegtijdige verbinding van onderwijs met kansrijke sectoren;
3. Campusvorming en versterking van loopbaanoriëntatie;
4. Praktijkgericht onderwijs in samenwerking met bedrijven.

Deze doelen dragen direct bij aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt (doel A), het stimuleren van inclusie en talentontwikkeling (doel B), en het bevorderen van praktijkgericht leren (doel C).

Spoor 2: Van Huis naar Werk

We richten ons op inwoners die drempels ervaren op weg naar werk. Dit zijn vaak kwetsbare groepen, waaronder langdurig werkzoekenden, statushouders of mensen met een lage sociaaleconomische positie. Dit spoor biedt wijkgerichte ondersteuning, met een integrale benadering van armoede, gezondheid en mobiliteit. Concreet:

1. Wijkgerichte ondersteuning, scholing en begeleiding naar werk;
2. Inzetten op armoedebestrijding, gezondheidsbevordering en bereikbaarheid;
3. Versterken van de fysieke en sociale infrastructuur in buurten.

Deze aanpak ondersteunt met name strategisch doel B: het actief wegnemen van structurele drempels tot participatie en het versterken van talenten in de wijk.

Spoor 3: Van Werk naar Werk

Voor werkenden en werkzoekenden die willen of moeten overstappen, zetten we in op duurzame inzetbaarheid en mobiliteit. Dit doen we via omscholingstrajecten en sectorale leerwerkpaden. Belangrijke doelen zijn:

1. Omscholing, begeleiding en duurzame inzetbaarheid voor volwassenen;
2. Sectorale leerwerktrajecten en het stimuleren van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO);
3. Verbeteren van mobiliteit en vergroten van werkzekerheid.

Deze doelen versterken de aansluiting tussen vraag en aanbod (doel A) en dragen bij aan een continu leerklimaat (doel C).

4.4 Beoogde Resultaten

De uitvoering van Pijler 2 moet leiden tot:

- Een sterk en fijnmazig regionaal ecosysteem voor leren en werken;
- Verhoogde participatie van jongeren en werkzoekenden in scholing en werk;
- Toename van praktijk- en sectorgerichte leerlijnen;
- Robuust netwerk van leerwerkhub's, campusontwikkeling en wijkvoorzieningen;
- Grotere doorstroming naar duurzaam en passend werk;
- Aantoonbare impact op de tien concrete doelen verdeeld over drie sporen via monitoring.

4.5 Crossovers met andere pijlers

Pijler 2 werkt nadrukkelijk in samenhang met Pijler 1 (Brede Talentontwikkeling) en Pijler 3 (Vitale Economie). De opgaven op het gebied van werk, scholing en talentontwikkeling zijn onlosmakelijk verbonden met maatschappelijke (Pijler 1) en economische (Pijler 3) transities. Juist op het snijvlak van deze pijlers ontstaan innovatieve en impactvolle samenwerkingen die bijdragen aan een inclusieve en toekomstbestendige regio.

Met Pijler 1 (Impuls leefbaarheid wijken):

- Scholen en wijkvoorzieningen (zoals Familieschool, Huis van de Wijk en Hart van de Wijk) vormen het fundament voor vroegtijdige talentontwikkeling. Hier wordt de basis gelegd voor de toeleiding naar scholing en werk.
- Opgroeien in een stimulerende leeromgeving vergroot de kansengelijkheid voor kinderen in kwetsbare wijken. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak in Spoor 2 van Pijler 2.

- Deelname aan cultuur- en sport-activiteiten in de wijk bevordert persoonlijke ontwikkeling en versterkt sociaal kapitaal, wat weer bijdraagt aan arbeidsparticipatie.
- Educatieve trajecten binnen leerstations en wijkgerichte campussen verbinden informeel leren met doorstroom naar formeel onderwijs en arbeid.
- Verduurzaming van wijken en particuliere woningen draagt bij aan sociale cohesie en leefbaarheid en creëert tegelijkertijd kansen voor werkgelegenheid binnen de lokale arbeidsmarkt.
- Bewustwording over duurzaamheid en energietransitie wordt vergroot via educatieve projecten in de wijk, waarin bewoners actief participeren.
- Culturele pop-ups, zoals die bij Loods M, creëren laagdrempelige toegang tot talentontwikkeling, ontmoeting en zingeving.

Met Pijler 3 (Doorbraken circulair en duurzaam wonen en werken):

- Sectorale innovaties in food, zorg, techniek, haven en maritiem sluiten direct aan op economische ontwikkelingen. Via gerichte leerlijnen en campusvorming wordt de toekomstige beroepsbevolking hierop voorbereid.
- De circulaire economie en energietransitie bieden kansen voor nieuw werk, waarvoor Pijler 2 leerwerktrajecten, LLO-trajecten en praktijkonderwijs ontwikkelt.

- Loods M fungeert als innovatief leer-werkcentrum en is een proeftuin voor samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers rondom circulaire havenontwikkeling. Bewoners krijgen hier de kans om via fieldlabs en praktijkleren bij te dragen aan de ontwikkeling van een lokaal energiesysteem.
- Campussen gericht op circulariteit zijn plekken waar 'learning on the job' wordt gekoppeld aan concrete sectorale innovatie, zoals in bouw, techniek en energie. Hier komen de economische en sociale pijlers bij elkaar.
- Resultaten van het circulaire netwerk Bouw worden benut voor fysieke projecten zoals wijkvoorzieningen, het jongerencentrum en de opgave rond betaalbare woningbouw. Zo dragen economische transitie ook direct bij aan sociale en ruimtelijke opgaven.
- De verduurzaming van bedrijventerreinen stimuleert energietransitie en circulariteit en zorgt voor schonere, veiligere en meer inclusieve werkomgevingen. Dit heeft tevens een positief effect op omliggende wijken (en vice versa), en sluit aan bij wijkgerichte benaderingen uit Pijler 1 en 2.

Overkoepelend:

- De Circulaire Regiodeal wordt benut als drager voor transitiegerichte leerprogramma's, waarin duurzame gebiedsontwikkeling, energietransitie en sociale inclusie met elkaar verbonden zijn.

- JTOC (Jongeren Talent Ontwikkel Centrum), dat zowel wijkgericht als sectorgericht werkt, is een sprekend voorbeeld van hoe alle drie de pijlers samenkomen: jongeren maken kennis met duurzame sectoren, doen praktijkervaring op en worden ondersteund in hun persoonlijke ontwikkeling.
- Via het Matchingplatform worden talenten en leer-werkvragen uit de regio gekoppeld aan sectorale kansen in zowel publieke als private domeinen. Dit platform ondersteunt de brede uitvoering van Pijler 2 én sluit aan op de doelstellingen van Pijler 3.

4.6 Samenhang en Netwerkstructuur

De campussen vormen een cruciale infrastructuur. Als knooppunten van onderwijs, bedrijven en maatschappelijke ondersteuning bieden ze laagdrempelige, zichtbare plekken voor ontwikkeling en werktoeleiding. Jongeren en volwassenen profiteren van voorzieningen dicht bij huis, zoals leerstations, hubs en sectorgerichte overstaplocaties. Crossovers met Pijler 1 (via onder andere Familieschool en JTOC) en Pijler 3 (via sectorale innovaties) versterken dit netwerk.

Met pijler 2 werken we aan het oplossen van arbeidsmarkt vraagstukken. En daarmee bouwen we aan een samenleving waarin mensen gezien worden, tot hun recht komen en zich kunnen ontwikkelen. De komende periode staat in het teken van uitvoering, versterking van netwerken en het monitoren van impact. Met als inzet: een arbeidsmarkt waarin iedereen – ongeacht achtergrond of omstandigheden – een kans krijgt op ontwikkeling en werk.

5. Pijler 3: Doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken

5.1 Visie¹

Naast een impuls aan de leefbaarheid in wijken en toegang tot duurzaam en kwalitatief werk voor inwoners, is het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving in de Waterwegregio van belang. In deze pijler gaat het over het versterken en versnellen van de verduurzaming en circulariteit voor wonen en werken. Deze doorbraken kunnen breed opgevat worden. Het gaat om bewustwording, kennisvergroting en uitproberen/toepassen. Succesvolle initiatieven kunnen we voor ondernemers en inwoners beter bereikbaar en toepasbaar maken. Bijvoorbeeld door kleine initiatieven in gang te zetten en verder te brengen, ontwikkelingen te volgen, kennis uit en naar de Waterwegregio te halen en door van elkaar te leren.

Want het verduurzamen en circulair maken, overstijgt vaak de mogelijkheden van (individuele) eigenaren of bedrijven. Ondanks de vele financiële mogelijkheden die er landelijk en soms provinciaal voor hen beschikbaar zijn. Gezamenlijke aanpakken helpen. Het versterken en versnellen van verduurzaming en circulariteit kunnen worden gerealiseerd door nieuwe ideeën, voortbouwend op opgedane ervaringen en aanpakken via financiële incentives en/of praktische ondersteuning uit te proberen en die ervaringen uit te wisselen. Het betrekken van inwoners en bedrijven is essentieel.

¹ Deze paragraaf in dit uitvoeringsplan is een samenvatting van het startdocument van pijler 3 dat in februari 2025 door de Regio Deal Board is vastgesteld

5.2 Strategisch doel

Het bereiken van een bredere welvaart via het verbeteren van de kwaliteit van de wonen en werken in de Waterwegregio. Dat doen we door in te zetten op kennisontwikkeling en het bedenken en uitvoeren van nieuwe aanpakken en interventies in verduurzaming en circulariteit. Hiermee streven partijen in de Regio Deal Waterwegregio op hoofdlijnen naar:

1. Een circulaire en duurzaamheidstransitie in de gebouwde omgeving;
2. De opbouw en het delen van kennis en ervaring in de regio die nodig zijn om de transitie te realiseren;
3. Het vergroten van de bewustwording en verantwoordelijkheid van inwoners, jong en oud, van ondernemers, onderwijs en andere maatschappelijke instellingen.

Alle drie zijn nodig om stappen te maken ten gunste van een bredere welvaart van inwoners. In onze grootstedelijke regio is veel kennis en ervaring aanwezig, maar ook daarbuiten. We werken samen met diverse samenwerkingspartners, scholen en vernieuwers. Wij ruimen tijd in om te leren en te experimenteren en zicht te krijgen op hoe het beste met uitdagingen om te gaan.

De verschillende pijlers zijn inhoudelijk onderling sterk met elkaar verbonden. Om een onderlinge samenwerking te versterken houden wij een indeling aan die in drie belangrijke onderdelen te delen is: leren & ontwikkelen, wonen & transformatie bebouwde omgeving en werken & ondernemen.

3 Doorbraken circulair en duurzaam wonen en werken

Hoofddoel

- a** | Circulaire en duurzaamheidstransitie in de gebouwde omgeving
- b** | Opbouw van kennis en ervaring om transitie te realiseren en kennisdeling
- c** | Vergroten bewustwording en verantwoordelijkheid

Concreet doel

- 1** | Modulaire aanpak verduurzamen particulier woningbezit
A, B, C
- 2** | Meer circulaire en verduurzaamde bedrijven (terreinen)
A
- 3** | Versterken van kennis bewustwording en gedeelde verantwoordelijkheid over circulariteit en duurzaamheid
B, C

Projecten

- Loods M | 3, 4
- Verduurzaming bedrijven terreinen | 2

5.3 Concrete doelen

Om dit te bereiken worden doelen gesteld die tot doorbraken in duurzaam en circulair wonen en werken te komen. Deze doelen zijn

1. Een modulaire aanpak voor het verduurzamen van particulier woningbezit;
2. Meer circulaire en verduurzaamde bedrijven(terreinen);
3. Versterken van kennis, bewustwording en gedeelde verantwoordelijkheid over circulariteit en duurzaamheid.

De uitwerking van deze doelen in de doelenboom hebben wij ingedeeld in drie onderdelen herkenbaar uit het dagelijks

leven van de inwoner, waardoor het beter mogelijk is verbanden te leggen met projecten:

- Onderdeel 1 leren & ontwikkelen;
- Onderdeel 2 wonen & transformatie bebouwde omgeving;
- Onderdeel 3 werken & ondernemen.

Pijler 3 is met twee projecten direct begin 2025 gestart. Allereerst met het project Verduurzaming Bedrijventerreinen. Dat project heeft als doel om bij vijf bedrijventerreinen in Vlaardingen aan de slag te gaan met verduurzaming en klimaatadaptatie. De kern is een verbeterde samenwerking tussen ondernemers op bedrijventerreinen en tussen bedrijventerreinen onderling. En binnen deze samenwerking wordt via circulaire ketens stimuleren, het in kaart brengen van grondstofstromen en maatregelen verkennen tegen netcongestie. Bedrijven worden gestimuleerd om hun werken bedrijfsprocessen aan te passen. Binnen het project wordt vanaf aanvang de samenwerking gezocht met alle gemeenten, ondernemers en betrokken maatschappelijke partners.

Ook is pijler 3 gestart met het project Loods M dat in deze Regio Deal in alle pijlers actief is en voor pijler 3 als voorbeeld wordt ingezet van een circulair op te zetten gebouw met verduurzaming van een woon/havengebied. Dit gebeurt met inzet van inwoners, regionale en lokale bedrijven, maatschappelijke partners en het onderwijs. Het gebouw is een fieldlab om met alle betrokkenen samen te leren over te ontwikkelen en te implementeren van circulaire duurzame technologieën bij gebiedsontwikkeling in haven waarin gewoond, gewerkt en gerecreëerd wordt. Aan de hand van innovatieve praktijkcasussen wordt een leeromgeving opgezet voor inwoners, VO-, MBO-, HBO- en Universitaire studenten.

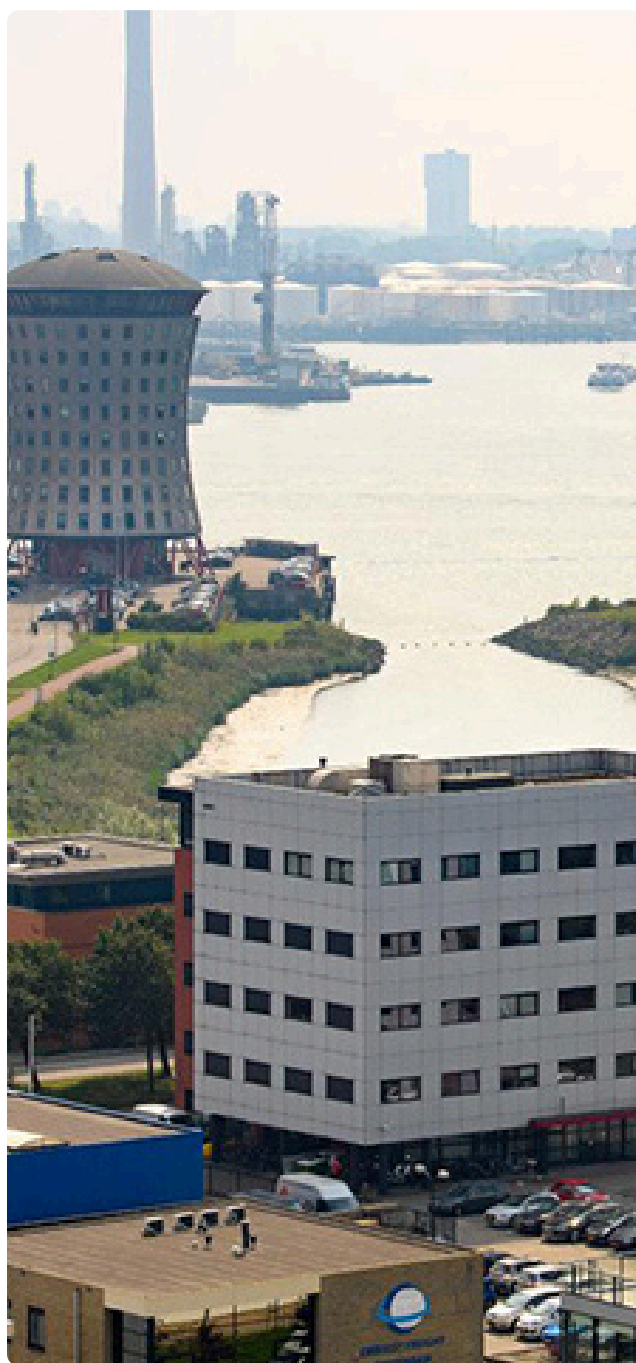
5.4 Van 2026 tot 2029

De twee in februari 2025 goedgekeurde projecten besteden beiden aandacht aan twee doelen namelijk meer circulaire en verduurzaamde bedrijven(terreinen) en het versterken van kennis, bewustwording en gedeelde verantwoordelijkheid over circulariteit en duurzaamheid.

Dit verhindert niet om meer projecten uit te nodigen om op deze doelen in te zetten. Er moet nog veel gebeuren om in 2030 de helft minder fossiele, minerale en metalen grondstoffen te gebruiken. Juist in het havengebied in onze regio, vanuit zijn aard en doel verstaend en tegelijkertijd met veel aantrekkingskracht vanwege zijn functie en ligging aan de Waterweg, zijn er nog diverse initiatieven mogelijk. Van vergroening van haven-gebieden, verlaging CO2 uitstoot, gebruik van duurzame bouwmaterialen, her-gebruik van materialen en aanpassing van werken productieprocessen. Pijler 3 wil kleine zichtbare stappen initiëren die kunnen aanzetten tot grote aanpassingen die merkbaar zijn voor inwoners.

In de Regio Deal Waterwegregio dragen we bij aan verduurzaming van particulier woningbezit. Doel is om bepaalde groepen particulier woningbezitters te ondersteunen met kleine tot grotere acties zoals bij het isoleren van haard en huis, het wijzen van de weg in het woud van subsidies en gezamenlijke verlening van opdrachten aan aannemers. Per mei 2025 zijn nog geen projecten hiervoor gevonden maar dit is wel uitdrukkelijk een doel. Op dit dossier zijn er verschillende richtingen mogelijk. Gedachten kunnen gaan naar het modulair ondersteunen van eigenaren van koopwoningen bij verduurzaming.

Tegelijkertijd staan ontwikkelingen niet stil. Nieuwe doorbraken en methoden zullen hun weg vinden en zullen naast of misschien in plaats van huidige technieken worden toegepast. Via aanhaking van studenten dragen wij bij aan het doorgeven van die kennis, praktisch toepasbaar maken en het zo veel mogelijk veralgemeniseren.

5.5 Overzicht van hoofdactiviteiten per onderdeel

Dit overzicht is indicatief en niet uitputtend:

1. Leren & ontwikkelen

- Ontwikkelen en inbedden van circulaire kennis, vaardigheden en attitudes in reguliere opleidingen en opleidingen via leven lang ontwikkelen (LLO);
- Creëren en benutten van (praktijk) leeromgevingen waarin werken, leren en innoveren samenkomen;
- Versterken van bewustwording bij inwoners, bedrijven en professionals;
- Identificeren van uitdagingen en ontbrekende schakels bij het bereiken van resultaten, en oplossingsrichtingen expliciteren.

2. Wonen & transformatie bebouwde omgeving

- Het (ondersteunen bij het) vergroenen van de omgeving in het havengebied, industrieterreinen, maatschappelijk vastgoed en in wijken;
- Bevorderen van (kennis over) een modulaire aanpak voor duurzaam verbouwen en renoveren bij woningen in bezit van particuliere woningeigenaren, bijvoorbeeld via samenwerkingsverbanden van lokale partners voor een 'cafetaria'-aanbod aan particuliere eigenaren;
- Nagaan, uitwerken en toepassen van facilitaire ondersteuningsmogelijkheden bij modulaire aanpakken;
- Identificeren van (juridische en praktische) uitdagingen en ontbrekende schakels bij het bereiken van resultaten en oplossingsrichtingen expliciteren.

3. Werken & ondernemen

- Stimuleren van klimaatadaptief inrichten van bedrijventerreinen onder andere via groepscans;
- Opzetten van regieteam bedrijventerreinen tussen gemeenten en maatschappelijke partners;
- Onderzoek naar het behoud van grondstoffen en het stimuleren van circulaire ketens;
- Haalbaarheidsonderzoek naar verschillende maatregelen die netcongestie tegenaan (Energiehubs, project 'langste verlengsnoer');
- Succesvol opzetten van projecten die netcongestie tegengaan en bedrijven(terreinen) vergroenen;
- Samenwerking met hulp van onder meer fieldlabs tussen bedrijven, onderwijs, overheid en inwoners rond circulaire ketens en verduurzaming, waaronder kennis- en ondersteuningsmogelijkheden;
- Collectieve aanpak in elektriciteitsvoorziening door toevoeging zonnepanelen op daken en batterijen;
- Uitvoeren van pilots voor een lokaal duurzaam energiesysteem in bedrijven en woningen via onder meer zeezout- en lichtdrukbatteij, PV(T) panelen, windwakkels en digitaal beheerssysteem;
- Uitvoeren van praktijkcases zoals het verbouwen naar een circulair gebouw met een circulaire inrichting met inzet van inwoners, bedrijven en onderwijs;
- Uitvoeren van circulaire praktijkcases in recycling van grondstoffen en materialen;
- Identificeren van uitdagingen en ontbrekende schakels bij het bereiken van resultaten en oplossingsrichtingen expliciteren.

5.6 Beoogde resultaten Pijler 3²

Pijler 3 streeft naar de volgende resultaten:

- **A** De ontwikkeling van lokale en regionale kennis- en ontmoetingsplatforms voor duurzame en circulaire bedrijvigheid;
- **B** Experimenten met innovatieve duurzame (maritieme) technieken;
- **C** Een regionale aanpak voor ondersteuning van huiseigenaren en verenigingen van eigenaren bij verduurzaming van woningen;
- **D** Regionale pilots voor het verduurzamen van gebouwen, zoals wijkhubs;
- **E** Experimenten met circulair bouwen door het organiseren van regionale pilots;
- **F** (Door)ontwikkeling van het programma circulaire campus en het ontwikkelen van innovatieve duurzame technieken.

Inwoners in de Waterwegregio gaan deze resultaten merken doordat de gemeenten hulp bieden aan huiseigenaren om te verduurzamen. Dit door barrières in bestaande regelingen weg te nemen zodat het gebruik hiervan eenvoudiger wordt en er meer bedrijven en banen komen voor de ontwikkeling en toepassing van duurzame technieken. Tot slot wordt de toepassing ervan zichtbaar in de Regio doordat de gemeenten ook een aantal van hun eigen gebouwen verduurzamen.

² Uit Convenant Regiodeal Waterwegregio, artikel 3, pagina 9

5.7 Crossovers met de andere pijlers

Vanuit pijler 3 is de samenhang met de met de andere pijlers groot. Duurzaamheid en circulariteit zijn essentieel voor de toekomst, niet alleen in de fysieke omgeving, maar ook in het onderwijs (nieuwe skills) en voor de sociale samenhang in de wijken (bewustwording en gedrag). Duurzaamheid en circulariteit kan ook als satéprikker door alle pijlers heen gaan. In de projectvoorstellen is specifiek per project aangegeven hoe het project bijdraagt aan de doelstellingen die zijn geformuleerd in de andere twee pijlers.

Met pijler 1:

- Verduurzaming van wijken en particuliere woningen draagt bij aan sociale cohesie en leefbaarheid.
- Bewustwording vergroten: door educatieve projecten en participatie, bewoners en ondernemers motiveren tot duurzame keuzes.
- Verduurzaming bedrijventerreinen: stimuleren van energietransitie en circulariteit in samenwerking met bewoners en bedrijven. Groene, schone en veilige bedrijventerreinen hebben positief effect op aangrenzende wijken (en andersom).
- Resultaten van het circulaire netwerk Bouw kunnen worden benut voor bouwprojecten (wijkvoorzieningen, Loods M, jongeren-centrum) en mogelijk ook woningbouwprojecten.
- Culturele pop-ups Loods M dragen bij aan de versterking van de sociale cohesie in het gebied rondom Loods M.
- Via circulaire campussen betrekken van bewoners die actief zijn bij duurzame initiatieven in hun omgeving.

Met pijler 2:

- Banen in de circulaire economie verbinden met LLO-projecten, leer-werktrajecten en opleidingsprogramma's.
- Loods M werkt samen met diverse partners vanuit het onderwijs en bedrijfsleven aan de ontwikkeling van een innovatieve onderwijsvoorziening (fieldlabs) voor circulaire energietransities bij haven gerelateerde gebiedsontwikkeling
- Loods M richt zich op het inzetten van talenten van inwoners voor een lokaal energiesysteem en versterkt praktijkgericht onderwijs en 'learning on the job' met fieldlabs.
- Campussen gericht op circulariteit bieden een platform voor praktijkgericht onderwijs en 'learning on the job' programma's.

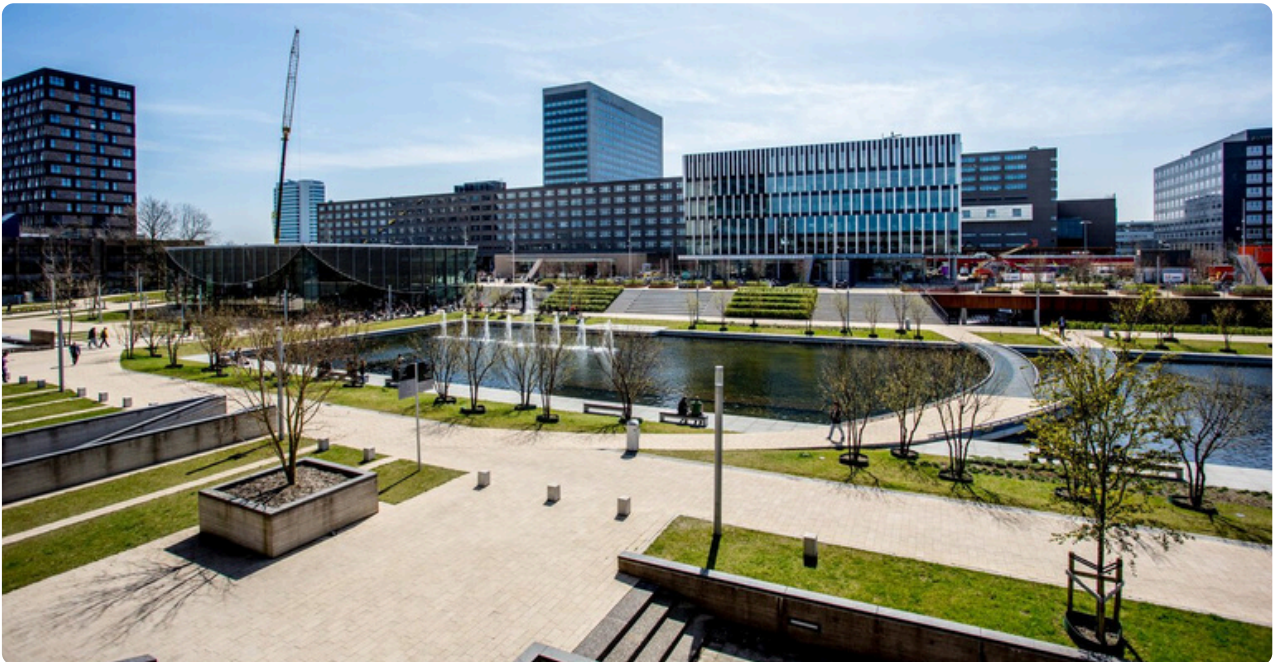

6. Spoor 4: Samenwerken en leren in de Waterwegregio

De Regio Deal Waterwegregio wil bijdragen aan het versterken van brede welvaart in de regio en het verkleinen van de afstand tussen burgers en overheden. Maatschappelijke organisaties, ondernemers, burgers en de vier gemeenten werken daarvoor samen in een breed palet projecten en interventies zoals beschreven in de voorgaande pijlerparagrafen.

Het vierde spoor van de Regio Deal Waterwegregio is gericht op samen leren en ervaren hoe projecten en werkwijzen bijdragen aan de ontwikkeling van brede welvaart. Wat zijn succesfactoren en welke benadering werkt in de betrokken wijken juist onvoldoende? Hoe kunnen we opschalen, projecten borgen en opgedane kennis ontsluiten en overdragen? Hoe kunnen de gemeenten meer gezamenlijk aan de slag met complexe, gedeelde opgaven en hoe dat samen met maatschappelijke organisaties, ondernemers en bewoners te doen? Hoe zetten we bewoners uit de focuswijken in hun kracht om ook zelf regie te nemen over hun ontwikkeling en omgeving? Het vierde spoor wil door onderzoek, analyse, ontmoeting en delen van ervaringen antwoorden ontwikkelen op dit soort vragen.

Zie volgende pagina voor de doelenboom van het vierde spoor.

Spoor 4 Samenwerken en leren in Regio Deal Waterwegregio

1 MEL: monitoren, evalueren en leren

Ambities

Door de gestructureerde aanpak in MEL zijn we in staat om als Waterweg-regio waardevolle initiatieven te herkennen en faciliteren en hun impact te duiden.

Doelstellingen

1.1 Monitoring

Zicht houden op voortgang en resultaten zodat we tijdig kunnen bijsturen en de samenhang tussen projecten duidelijk wordt

Projecten en deliverables

- Multimeeting (opstellen)
- Interviews houden met projecten
- Voortgangsrapportage (opstellen)

1.2 Evaluatie

Bepalen van project-effectiviteit aan de hand van evaluatiecriteria en verantwoording binnen kaders van de regio deal

Projecten en deliverables

- Projectiefiches (opstellen en ondersteuning)
- Atweegkader (opstellen en ondersteuning)
- Verandertheorie (ondersteunen toepassing)
- Evaluatiegesprekken houden met projecten

1.3 Leren

Continu reflecteren op basis van inzichten uit monitoring en evaluatie.

Projecten en deliverables

- Leersessies obv evaluatie en praktijk
- Kennishub om data, informatie en kennis te ontsluiten
- Kennisuitwisseling tussen gemeenten en partners
- Bijdragen aan faciliteren initiatief bewoners vanuit concrete resultaten MEL

2 Netwerkvorming Waterweg regio

Ambities

De vier gemeenten en de RD-partners pakken de uitvoering van de Regio Deal aan om meer en beter met elkaar samen te werken en zo de regiovorming te versterken.

Doelstellingen

2.1 Organisaties leren elkaar kennen

De gemeenten gaan beter samenwerken om complexe en structurele regionale vraagstukken aan te pakken. We doen dit samen met onze maatschappelijke partners en betrokken bedrijven.

Projecten en deliverables

- Kennismaking tussen gemeente verbreden vanuit Regieteam
- Regionale college bezoeken bij RD-projecten
- Samenbrengen verwante organisaties en/of ondernemers in de regio rond thema's van de Regio Deal
- Jaarlijkse Dag van de Regio Deal Waterweg (majaar)

2.2 Toekomstig potentieel voor regionale samenwerking verkennen

Na de Regio Deal Waterweg hopen we een basis te hebben om als 4 gemeenten verder samen te werken aan gedeelde maatschappelijke vraagstukken

Projecten en deliverables

- Verkenning mogelijkheden met advies aan Board
- Advies aan betrokken wethouders en burgemeesters
- Programmaplatform, regieteam en ambtelijk opdraaggevers evalueren werking van de Regio Deal en de samenwerking tussen gemeenten.

3 Burgers in hun kracht

Ambities

We faciliteren bewoners van de waterweg-regio om betrokken te zijn bij elkaar en hun omgeving, om elkaar te leren kennen en om gezamenlijke activiteiten te ontplooiën.

Doelstellingen

3.1 Verbeteren vertrouwen bewoners en overheid binnen de Regio Deal Waterweg

Bewoners zijn actief onderdeel van Regio Deal Waterweg, we werken vanuit hun vragen en behoeften

Projecten en deliverables

- Heldere en toegankelijke communicatie op wijkniveau
- Bewoners betrekken bij tot stand komen projecten
- Verkenning inzet participatiedader / -aanpak van de gemeenten in de Regio Deal
- Bewoners zijn betrokken bij Dag van de Regio Deal Waterweg

3.2 Contact tussen bewoners verbeteren

Sterke sociale netwerken dragen bij aan leefbaarheid, ervaren veiligheid en draagkracht van wijken, daarom willen we contact tussen bewoners actief bevorderen

Projecten en deliverables

- Gerichtte ontmoeting tussen vergelijkbare projecten
- Buurtsafari's lokaal en regionaal
- Bewoners uitnodigen bij projecten andere steden (opening etc)

3.3 Community building

We benutten de Regio Deal Waterweg om bewoners zelf handvatten te geven voor de verbetering van hun wijk/omgeving

Projecten en deliverables

- Bewoners actief in leersessies
- Bewoners actief in kennishub
- Initiatief faciliteren met toolkits, digitale kaarten etc.

6.1 Monitoren, Evalueren en Leren (MEL)

Vanuit Resilient Delta Initiative (RDI) voeren de Erasmus Universiteit, TU Delft en Hogeschool Rotterdam een programma uit dat inzichten, ervaringen en data oplevert over de outcome en impact van de projecten binnen de Regio Deal. Hierbij wordt gekeken naar zowel de leerbehoeften binnen projecten als de effecten van de drie inhoudelijke pijlers van de deal. Hiermee biedt MEL ook input voor de twee andere onderdelen van spoor 4.

Het monitoren en beoordelen van de output van projecten is de verantwoordelijkheid van de gemeente die de subsidie of opdracht heeft verstrekt of middels haar begroting de Regio Deal middelen heeft aangewend voor realisatie van een project.

Op basis van de output en outcome kan via het ambtelijke regieteam en in de Regio Deal Board met elkaar gesproken worden over het effect van projecten. Beslissingen over bijsturen dan wel vaststelling worden primair genomen vanuit de eigen bestuurlijke processen van de verantwoordelijke gemeente. Het gesprek in de Board kan daarbij relevante input leveren.

Voor MEL is een apart werkplan gemaakt door RDI. In de tabel op de volgende bladzijde zijn de hoofdlijnen samengevat.

Inhoud en planning MEL-programma 2025-2028	Monitoring	Evaluatie	Leren
Doel	Zicht houden op voortgang en resultaten, zodat we tijdig kunnen bijsturen en de samenhang tussen projecten duidelijk wordt.	Bepalen van project-effectiviteit aan de hand van evaluatiecriteria en (financiële) verantwoording binnen de kaders van de Regio Deal.	Continu reflecteren en kennis uitwisselen op basis van inzichten uit monitoring en evaluatie.
Elementen	A) Nulmeting: huidige situatie voorafgaand aan start projecten vanuit Regio Deal, daarna tussen- en eindmeting B) Interviews (jaarlijks) met projectleiders en terugkoppeling naar projecten en regiodealboard. C) Voortgangsrapportages aan het Rijk (jaarlijks).	A) Projectfiches met kernonderdelen van ieder project, ingevuld door projectteams B) Afweegkader met evaluatiecriteria vanuit de eisen van de Regio Deal (vanuit het Rijk) en impact op regionale brede welvaart C) Verandertheorie als referentiekader voor projectdoelen en resultaten D) Evaluatiegesprekken tussen Regio Board en projectteams	A) Leersessies , workshops en andere bijeenkomsten B) Kennishub (als basis voor een lerend ecosysteem) voor uitwisselen van kennis en ervaring binnen de Regio Deal en voor ondersteunend onderzoek (leerinitiatieven) C) faciliteren van kennisuitwisseling van monitoring i.s.m. gemeenten
Methodiek	- Kwantitatieve indicatoren, waaronder CBS Brede Welvaart Monitor en gemeentelijke data - Kwalitatieve input (interviews met projectleiders)	- Verandertheorie als referentiepunt voor het afkaderen van missie, doelen, uitkomsten van projecten. - Kwalitatieve analyse van documenten voor identificatie evaluatiecriteria - Meelopen in participatieve onderzoeksopzet voor observaties in projectpraktijk	- Community of practice (regelmatige bijeenkomsten) - Ondersteunende theorie voor verandermanagement en lerende ecosystemen - Doorlopend verzamelen & delen van 'lessons learned' - Leerpraktijk binnen gemeentes (kwalitatief)
Periode	2025 Q1&2: Nulmeting en startgesprekken projectleiders - Daarna jaarlijks in Q1	2025 Q1&2: opstellen afweegkader en evaluatiecriteria - Doorlopend in projecten als vinger aan de pols in de richting van geïdentificeerde doelen en mogelijke bijsturing	Doorlopend: bijeenkomsten - 2025: bestuderen leerpraktijken - 2025/2026: inventariseren mogelijkheden digitale kennisuitwisseling

6.2 Netwerkvorming Waterwegregio

De vier gemeentelijke partners in de Regio Deal willen hun onderlinge samenwerking de komende jaren versterken en stedelijke netwerken ook regionaal intensiever verbinden. De Regio Deal is zo ook vehikel om te verkennen hoe wij meer als één regio kunnen optrekken en op welke (beleids)terreinen dat de meeste meerwaarde heeft. We richten ons daarbij in het bijzonder op raakvlakken met de drie inhoudelijke pijler van deal: Leefbaarheid en wonen in de wijken, Bestendig werk en scholing, Duurzame en circulaire toekomst. De ambitie is om ook na de Regio Deal op verschillende vlakken intensiever te gaan of blijven samenwerken.

Vanuit spoor 4 zullen de gemeenten samen activiteiten organiseren om hun organisaties en lokale netwerken met elkaar in contact te brengen. Dit gebeurt onder andere door het aangaan van interstedelijke samenwerking binnen Regio Deal projecten. Daarnaast worden bijvoorbeeld werkbezoeken en momenten voor kennisdeling georganiseerd gedurende de looptijd van de deal.

Door het betrekken van maatschappelijke partners en ondernemers vanuit de vier steden ontstaat een klankbordnetwerk dat tijdens en na de Regio Deal van nut kan zijn voor ontwikkeling en -uitvoering van beleid, programma's en projecten in de Waterwegregio.

Deze activiteiten vragen geen middelen uit het budget van de Regio Deal, maar worden (out of pocket) gefaciliteerd door de gemeenten en eventuele partners zelf. Indien er toch middelen vanuit de Regio Deal wenselijk zijn, zal hiervoor een plan worden opgesteld en aan de Board worden voorgelegd ter besluitvorming.

6.3 Bewoners in hun kracht

Verkleinen van de afstand tussen bewoners en gemeenten is een belangrijke onderlegger voor het opzetten van deze Regio Deal. De Regio Deal Waterwegregio geeft ons ook de kans om bewoners te faciliteren om regie te nemen over hun woonomgeving. Eigenaarschap mogen en kunnen nemen zijn daarvoor essentieel.

Het uitgangspunt van de Regio Deal Waterwegregio is zoveel mogelijk directe meerwaarde in projecten voor onze bewoners. We toetsen dit onder andere via het afwegingskader en de monitoring vanuit MEL.

Bewoners in de vier steden kunnen ook elkaar inspireren en ondersteunen. De Hoekse Lijn is een stevige fysieke verbinding in de regio, we willen verkennen hoe we hierlangs ook de sociale verbinding tussen de bewoners van de regio kunnen stimuleren. We gaan in het vierde spoor daarom actief werken aan het samenbrengen van bewoners uit de betrokken wijken. Dit kan op basis van raakvlakken tussen projecten, maar kan ook op basis van

thema's en/of vragen die bewoners zelf hebben. Het onderdeel MEL helpt ons ook om inzicht in deze thema's en vraagstukken te krijgen. Activiteiten zullen bestaan uit werkbezoeken tussen de wijken (bijvoorbeeld voor Wijkraden), wijk safari's, beschrijven en ontsluiten van best practices in de wijken. Bij sleutelmomenten in projecten (bijvoorbeeld een opening) worden bewoners uit alle wijken zoveel mogelijk actief betrokken.

In de Regio Deal Waterwegregio besteden we ook gericht aandacht aan de participatie-aanpak van de vier steden. We verkennen de verschillende werkwijzen en wisselen kennis uit om participatie verder te versterken. Hieruit willen we ook inzicht krijgen in de wenselijkheid, noodzakelijkheid en mogelijkheid van regionale participatie in de Waterwegregio.

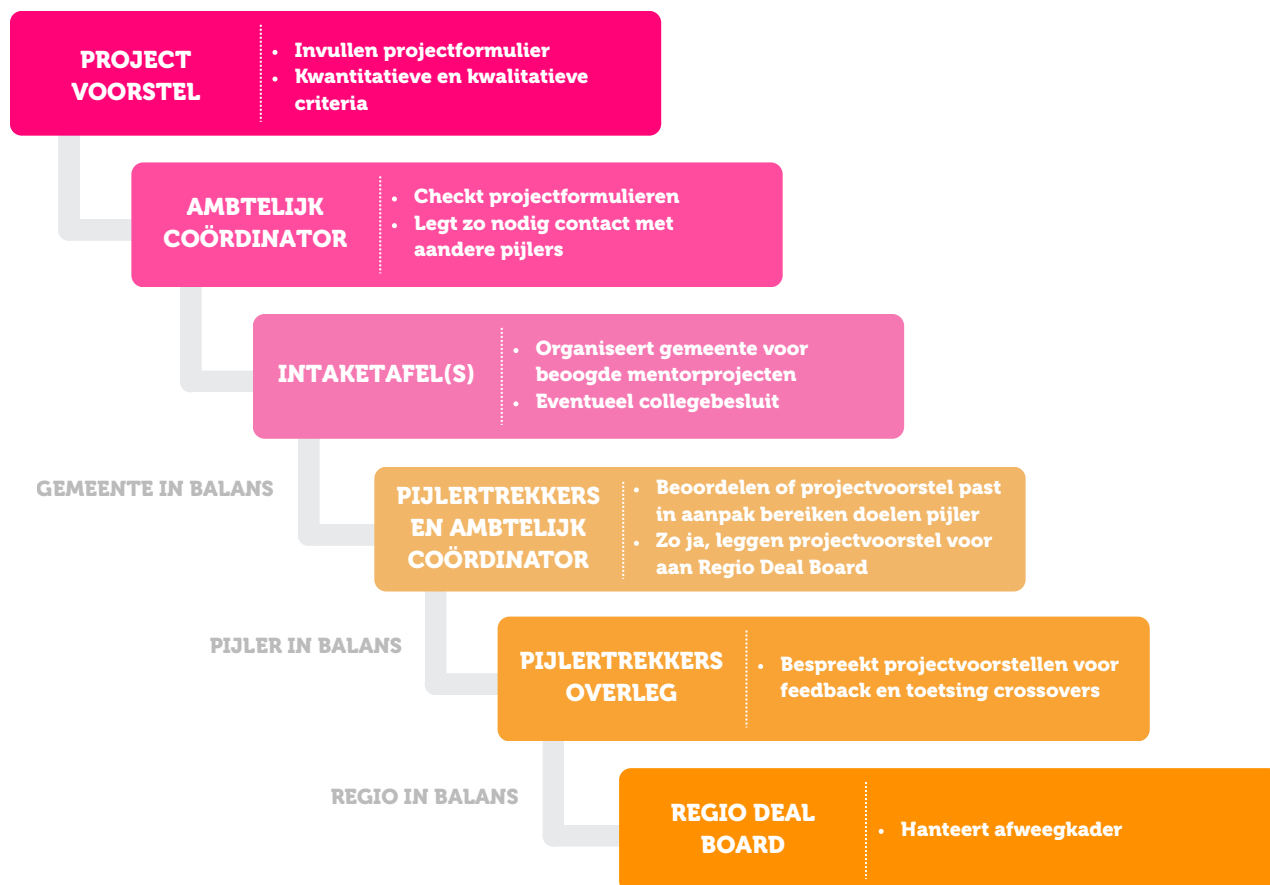
Via de bovenstaande activiteiten willen we bewoners ook meenemen in het beoogde klankbordnetwerk.

Deze activiteiten vragen geen extra middelen uit het budget van de Regio Deal, maar worden in principe (out of pocket) gefaciliteerd door de gemeenten of projecten zelf. Indien er toch middelen vanuit de Regio Deal wenselijk zijn zal hiervoor een plan worden opgesteld en aan de Board worden voorgelegd ter besluitvorming.

7. Projectvoorstellen en -monitoring

De kern van de Regio Deal Waterwegregio zijn de projectvoorstellen die bijdragen aan het realiseren van de in het convenant genoemde doelen. Vanuit de drie pijlers worden deze projectvoorstellen ter goedkeuring aan de Regio Deal Board voorgelegd. Het proces dat een projectvoorstel aflegt richting de Regio Deal Board wordt in het navolgende toegelicht aan de hand van het volgende stroomschema:

Na goedkeuring van het projectvoorstel en toedeling van de gelden aan het project door de mentorgemeente, gaat het project van start. In deze fase van het project wordt het project gemonitord.

In het navolgende wordt ingegaan op de wijze van indiening van de projectvoorstellen, de goedkeuring en de monitoring van de projecten na goedkeuring en ontvangst van de gelden. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële kant van het toekennen van de Regio Deal-middelen na goedkeuring van een projectvoorstel in de Regio Deal Board.

7.1 Projectformulier en begrotingsjabloon

Ieder in aanmerking komend project start met het op basis van het projectplan invullen van het projectformulier en begrotingsjabloon. Hierin staan zowel kwantitatieve als kwalitatieve punten die ingevuld moeten worden. Projectvoorstellen die deze formats niet gebruiken en/of niet alle punten van deze formats invullen, worden niet in behandeling genomen.

De contactpersoon van het project legt het ingevulde projectformulier en begrotingsjabloon voor aan de ambtelijk coördinator van de betreffende pijler. Hierbij wordt ook het plan van aanpak van het project gevoegd. De ambtelijk coördinator checkt de stukken en legt contact met de ambtelijk coördinatoren van de andere pijlers. Hierbij vraagt de ambtelijk coördinator van de betreffende pijler in ieder geval aan de ambtelijk coördinator van de beoogde mentorgemeente om een check op de begroting door de financieel expert van de beoogde mentorgemeente. Het projectformulier en begrotingsjabloon zijn als bijlagen 1 en 2 opgenomen en digitaal te vinden op de website.

7.2 Optioneel: intaketafels

Een projectvoorstel kan alleen maar aan de Regio Deal Board ter goedkeuring worden voorgelegd als er een mentorgemeente is die het projectvoorstel onder haar hoede neemt. Dit is de gemeente die de juridische relatie aan gaat met de projectuitvoerder voor het verstrekken van de middelen (subsidie, opdracht, begroting). Daarmee is deze gemeente ook verantwoordelijk voor het monitoren en vaststellen van het projectresultaat. Op basis

hiervan stelt de gemeente de eigen verantwoording richting het Rijk op en levert zij de benodigde verantwoordingsgegevens aan bij de Regiokassier voor de overkoepelende verantwoording van de Regio Deal Waterwegregio richting het Rijk.

De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het krijgen van ambtelijk en politiek draagvlak binnen hun organisatie en college om de rol van mentorgemeente op zich te nemen. Veelal gebeurt dit op basis van voldoende aansluiting bij de geldende beleidskaders en collegeambities en -opgaven. Daarbij is het handig om het afwegingskader van de Regio Deal Waterwegregio ook in ogenschouw te hebben.

Omdat de projecten vaak multidisciplinair zijn, is breed draagvlak wenselijk. Iedere gemeente organiseert dit zelf. Gemeenten in de Regio Deal Waterwegregio kunnen bijvoorbeeld een interne intaketafel organiseren voor projectvoorstellen waarvoor zij beoogd mentorgemeente zijn. Tijdens een intaketafel kunnen de projectvoorstellen vanuit alle drie de pijlers worden besproken. Hierbij wordt getoetst op wenselijkheid en haalbaarheid vanuit het perspectief van de gemeente als beoogd mentorgemeente.

De beoogd mentorgemeente kan een breed uitnodigingsbeleid hanteren voor de intaketafel. Hierbij kan worden gedacht aan: beleidsadviseurs sociaal, economisch en fysiek domein, juridisch en financieel experts, ambtelijk coördinatoren (ook van andere gemeenten) andere pijlers (indien haalbaar) en stakeholders (bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke partners).

Na een intake tafel is er duidelijkheid of een projectvoorstel voldoende steun heeft vanuit de beoogde mentorgemeente. Ook is er dan duidelijkheid of een projectvoorstel voor doorgeleiding aan de Regio Deal Board eerst aan het college moet worden voorgelegd om politiek draagvlak te krijgen.

Indien een gemeente niet kiest voor de vorm van een intake tafel zorgt de ambtelijk coördinator van de beoogde mentorgemeente op een andere wijze voor interne afstemming van projectvoorstellen vanuit de 3 pijlers.

7.3 Pijlertrekkers en ambtelijk coördinator

Als de projectvoorstellen compleet zijn en een mentorgemeente hebben, worden de projectvoorstellen besproken door de pijlertrekkers en de ambtelijk coördinatoren. Hierbij kunnen de pijlers gebruik maken van een door de pijler georganiseerde klankbordgroep met vertegenwoordigers van de projecten en andere stakeholders op de thematiek van de pijler.

De pijlertrekkers en ambtelijk coördinatoren bekijken of een projectvoorstel het juiste voorstel is om bij te dragen aan de realisatie van de doelen van de pijler. Indien dit het geval is, leggen zij het projectvoorstel voor een laatste check op compleetheid, randvoorwaarden en verantwoordingseisen voor aan het programmateam. Hierna wordt het projectvoorstel ter goedkeuring aan de Regio Deal Board voorgelegd.

7.4 Regio Deal Board en afweegkader

De Regio Deal Board beoordeelt de voorgelegde projectvoorstellen. Hierbij hebben de vier leden van de Regio Deal Board namens de economische partners, kennisinstellingen, maatschappelijke partners en onderwijsinstellingen een adviserende rol. De vier wethouders in de Regio Deal Board hebben beslissingsbevoegdheid (artikel 9 samenwerkingsovereenkomst).

Voor het afwegen van en besluiten over de voorgelegde projectvoorstellen is door spoor 4 een afweegkader ontwikkeld. Dit afweegkader is als bijlage 3 opgenomen en digitaal te vinden op de website: www.regiodealwaterwegregio.nl

7.5 Goedgekeurde en afgewezen projectvoorstellen

Na besluitvorming over de projectvoorstellen in de Regio Deal Board, volgt zo snel mogelijk en binnen drie werkdagen communicatie naar de projectleiders van de verschillende projecten.

In geval een projectvoorstel is goedgekeurd, neemt de ambtelijk coördinator binnen drie werkdagen na de Regio Deal Board-vergadering telefonisch contact op met de projectleider en communiceert de goedkeuring inclusief eventuele randvoorwaarden en vervolgstappen. De ambtelijk coördinator bevestigt de goedkeuring en eventuele randvoorwaarden en vervolgstappen daarna via de mail.

In geval een projectvoorstel wordt afgewezen, zijn er twee mogelijkheden: het voorstel is permanent afgewezen of het voorstel wordt op basis van feedback van de Regio Deal Board aangepast voor een volgende Regio Deal Board-vergadering. In beide gevallen neemt de ambtelijk coördinator zo snel mogelijk en binnen drie werkdagen na de Regio Deal Board contact op met de projectleider voor een eerste informele terugkoppeling. Deze wordt gevolgd door een formele schriftelijke communicatie waarin wordt uitgelegd waarom het project is afgewezen. In geval een projectvoorstel voor een volgende Regio Deal Board-vergadering wordt geagendeerd, wordt aan de projectleider gevraagd om in een oplegnotitie te benoemen welke feedback-punten op welke wijze zijn verbeterd in het projectvoorstel.

7.6 Projectmonitoring

Na de goedkeuring in de Regio Deal Board worden de Regio Deal-middelen door de Regiokassier aan de mentorgemeente overgeboekt. De mentorgemeente zorgt voor de juiste toedeling van de Regio Deal-middelen aan het project. In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op deze financiële kant van het project.

Nadat het project gestart is, wordt het project gemonitord. Deze monitoring gebeurt door de ambtelijk coördinator van de betreffende pijler via regelmatige gesprekken met de projectleider. Deze gesprekken vinden minimaal 4x per jaar plaats. Ieder project zorgt voor een instrument (een tabel, document of iets dergelijks) waarmee de voortgang van het project inzichtelijk wordt gemaakt. Dit instrument vormt de basis voor het maandelijkse gesprek. Ook worden in het gesprek eventuele knelpunten benoemd.

De ambtelijk coördinatoren zorgen voor een goede administratie van de voortgang in de gemeenschappelijke Teams-omgeving en bespreken de voortgang van de projecten in het Regieteam en in het Pijlerteam.

Parallel aan bovenstaande loopt het brede monitoringstraject van het 4^e spoor zoals beschreven in hoofdstuk 6.

8. Financiën

8.1 Aanbesteding en staatssteun

In 8.1 staan de juridische kaders voor de uitvoering van de Regio Deal Waterweg-regio beschreven. Vooruitlopend hierop is het van belang dat het convenant in artikel 9 uitdrukkelijk bepaalt dat: "De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt. Dit in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften." Dit houdt in dat in het gekozen construct van de Regio Deal Waterwegregio de mentorgemeente van een project verantwoordelijk is voor het zorgvuldig naleven van de hierboven genoemde Europese regels.

Voor meer informatie over aanbesteding en de geldende kaders kan men terecht bij:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/aanbesteden/aanbestedingsplicht/>

Voor meer informatie over staatssteun en de geldende kaders kan men terecht bij:

<https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/>

8.2 Budget

De Regio Deal Waterwegregio beschikt over een totaalbudget van €35,4 miljoen. Dit bedrag bestaat uit €17,7 (inclusief btw) miljoen rijksbijdrage (Regio Deal-middelen) en €17,7 miljoen cofinanciering vanuit de samenwerkende gemeenten en regionale partners. Deze gelden zijn als volgt over de pijlers verdeeld:

Uitvoeringsactiviteiten	Regio Deal middelen	Regionale financiering	Totaalbedrag
Pijler 1: Impuls leefbaarheid wijken	€ 8.400.000	€ 8.400.000	€ 16.800.000
Pijler 2: Betere toegang bestendig werk	€ 6.700.000	€ 6.700.000	€ 13.400.000
Pijler 3: Doorbraken duurzaam en circulair wonen en werken	€ 2.070.000	€ 2.070.000	€ 4.140.000
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 530.000	€ 530.000	€ 1.060.000
Bijdragen totaal maximaal	€ 17.700.000	€ 17.700.000	€ 35.400.000

Voor het vierde spoor wordt vanuit de pijlers ongeveer €1.000.000 gereserveerd voor onderzoeks- of innovatie-projecten binnen één of meer van de pijlers. De gemeente Rotterdam treedt op als Regiokassier voor de Regio Deal Waterwegregio. Artikelen 4 en 5 van het convenant en artikelen 4 en 6 van de samenwerkingsovereenkomst gaan in op de uitgangspunten voor de inzet van de middelen, de verantwoording en de taken van de Regiokassier. Hieronder is het proces nader toegelicht.

8.3 Proces besteding Regio Deal-middelen

Op grond van artikel 4.3 van de samenwerkings-overeenkomst leggen de 3 pijlers projectvoorstellen voor aan de Regio Deal Board voor besluitvorming. Het pijlerteam van elke pijler adviseert de Regio Deal Board hierover. De besluitvorming vindt plaats door de vier wethouders in de Regio Deal Board. De Regio Deal Board kan gemotiveerd afwijken van het advies van het betreffende pijlerteam.

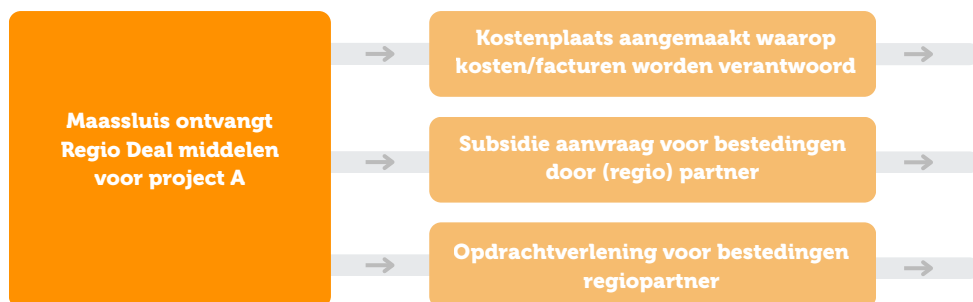
Na goedkeuring van een projectvoorstel in de Regio Deal Board communiceert de voorzitter van de Regio Deal Board schriftelijk deze goedkeuring aan de Regiokassier. De Regiokassier stuurt vervolgens een brief aan de mentor-gemeente van een project waarin wordt aangegeven dat voor de uitvoering van het project Regio Deal-middelen aan de mentor-gemeente worden overgemaakt. Ook boekt de Regiokassier deze gelden over aan de mentor-gemeente. Het volgende plaatje illustreert het proces.

Na ontvangst van de Regio Deal-middelen is het aan de mentorgemeente om volgens de eigen interne financiële procedures het geld aan het project te doen toekomen. Hierbij volgt de mentorgemeente de geldende kaders voor beleid en wet- en regelgeving en de voorschriften die volgen uit de beschikking van het Rijk (waaronder die voor aanbesteding en staatssteun). Het bevoegde orgaan van de mentorgemeente neemt hiervoor het besluit.

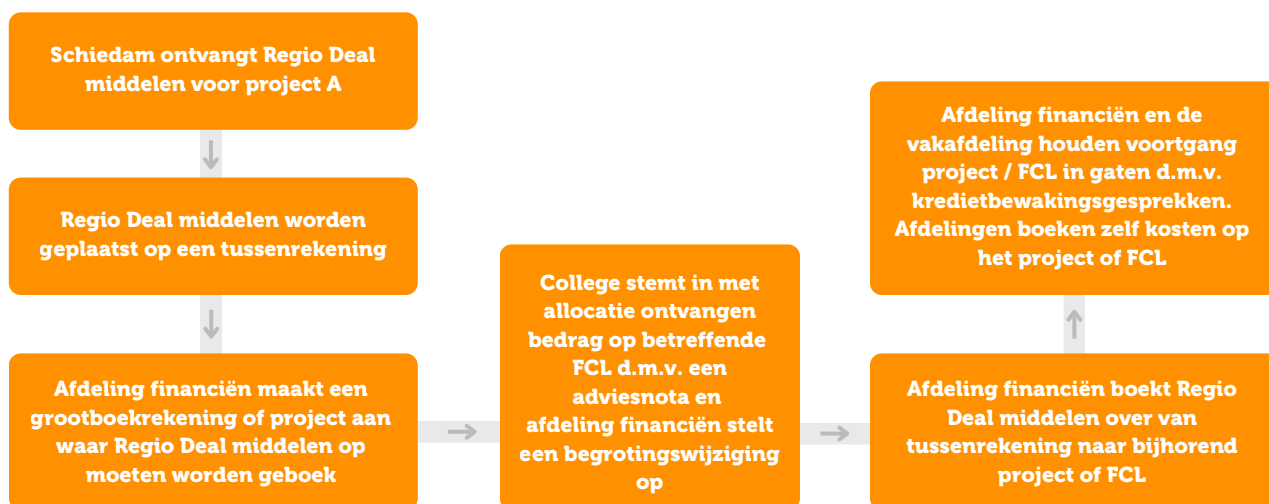
De gemeente Rotterdam volgt het volgende proces. Hierbij wordt voor het verlenen van subsidies een subsidieregeling opgesteld. Zodra deze beschikbaar is, wordt hij beschikbaar gesteld via de Teams-omgeving van de Regio Deal Waterwegregio en op de site van de gemeente Rotterdam gepubliceerd.

De gemeente Maassluis volgt het volgende proces:

De gemeente Schiedam volgt het volgende proces:

De gemeente Vlaardingen volgt het volgende proces:

8.4 Proces verantwoording Regio Deal-middelen

Er zijn drie lijnen van verantwoording:

1. De verantwoording vanuit de projecten richting de mentorgemeente

De mentorgemeente bepaalt in de opdracht of subsidiebeschikking, aan welke verantwoordingseisen de projecten moeten voldoen. Het is voor de projecten dan ook essentieel om zich goed rekenschap te geven over deze verantwoordingseisen.

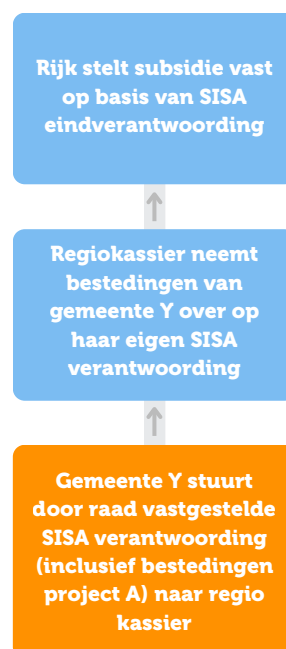
2. De verantwoording vanuit de gemeenten richting het Rijk

Gemeenten zijn verplicht om elk jaar hun uitgaven te verantwoorden via de Single Information Single Audit (SISA) systematiek (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/uitwisseling-financiele-gegevens-met-sisa-en-iv3/single-information-single-audit-sisa>). Deze jaarlijkse verantwoording wordt door de gemeenteraad vastgesteld voordat hij aan het Rijk wordt aangeboden. De mentorgemeenten nemen de door hun ontvangen (samen met hun regiopartners) en bestede Regio Deal-middelen op in deze jaarlijkse SISA verantwoording en geven dit door aan de Regiokassier.

3. De verantwoording vanuit de Regiokassier richting het Rijk

De Regiokassier neemt het daaropvolgende jaar de door de mentorgemeenten aangeleverde SISA verantwoordingen op in de eigen SISA verantwoording van de Regio Deal Waterwegregio via de SISA verantwoording van de gemeente Rotterdam.

Dat ziet er als volgt uit:

8.5 VAT-kosten

De uitvoeringskosten of VAT-kosten bedragen maximaal 3% van de Regio Deal-middelen. Dit komt neer op een bedrag van 530.000 euro. De gemeenten moeten dit bedrag matchen met minimaal een gelijk bedrag aan gemeentelijke middelen. De gemeenten hebben besloten een hoger bedrag hiervoor te reserveren. Elke gemeente reserveert 60.625 euro per jaar voor bijdragen in de VAT-kosten. Dit komt neer op een totaalbedrag per gemeente van 242.500 euro voor de looptijd van de Regio Deal Waterwegregio. De gemeentelijke cofinanciering van de VAT-kosten bedraagt in totaal 970.000 euro

Aan het einde van een begrotingsjaar worden de in dat jaar werkelijk gemaakte VAT-kosten aan de gemeenten doorbelast. Gedurende die looptijd van de Regio Deal Waterwegregio wordt de doorbelasting gebaseerd op een bijdrage van 25% per gemeente. Na afronding van de Regio Deal Waterwegregio draagt de Regiokassier er zorg voor dat er tussen de gemeenten finale eindafrekening plaatsvindt van de totale VAT-kosten.

Gedurende de uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio houdt elke gemeente een administratie bij van de door haar gemaakte VAT-kosten. Hierbij is het de verwachting dat alleen de gemeenten Rotterdam en Vlaardingen gedurende de looptijd VAT-kosten maken. Deze administratie moet voldoen aan de volgende punten:

- Voor intern personeel van wie de gemaakte uren onder de VAT-kosten vallen (met name de leden van het programmateam), moet een urenregistratie beschikbaar zijn of een formeel document (zoals een aanstellingsbesluit) waarin staat dat zij/hij al haar/zijn werkbare uren aan de Regio Deal Waterwegregio werkt. Ook moet het gebruikte uurtarief kunnen worden onderbouwd met stukken die het mogelijk maken om het gebruikte tarief na te rekenen (bijvoorbeeld historische loonstaten).

- Voor extern personeel van wie de gemaakte uren onder de VAT-kosten vallen, moet een opdracht beschikbaar zijn waarin het overeengekomen uurtarief staat. Ook moeten relevante stukken voor wat betreft de marktbenadering (het aanbestedingsproces) van de opdracht beschikbaar zijn (offerte uitvraag en offertes, etc.). Tenslotte moeten ook facturen worden overlegd met daarin als bijlage een geacordeerde urenregistratie met alle gewerkte uren en een bewijs van betaling van elke factuur.
- Voor overige VAT-kosten moet de administratie de volgende stukken bevatten: relevante stukken voor wat betreft de marktbenadering (offerte uitvraag, offertes, etc.), opdracht, facturen en betaalbewijzen van de facturen.

Elk kwartaal geeft elke gemeente aan de Regiokassier een afschrift van de administratie met betrekking tot de gemaakte VAT-kosten. De Regiokassier houdt gedurende de uitvoering van de Regio Deal bij welke VAT-kosten uit de Regio Deal-middelen worden voldaan. Bij het bereiken van 75% van het totaal begrote bedrag voor de VAT-kosten, geeft de Regiokassier een signaal hierover af aan het Bestuurlijk Overleg.

8.6 Netwerk financieel adviseurs/Regiokassiers

De vier gemeenten hebben een netwerk van financieel adviseurs opgericht. Dit netwerk vergadert periodiek over de financiële aangelegenheden van de Regio Deal Waterwegregio. Iedere gemeente kan bij de eigen financieel adviseur terecht voor advies. Ook de goedgekeurde projecten kunnen terecht bij de financieel adviseurs van hun mentorgemeente.

Daarnaast is er een netwerk van Zuid-Hollandse Regiokassiers waar de Regiokassier van de Regio Deal Waterwegregio deel van uitmaakt.

9. Organisatie

9.1 Juridische basis

De juridische basis voor de Regio Deal Waterwegregio wordt gevormd door de convenant, de beschikking waarmee de rijksmiddelen zijn toegekend en de samenwerkingsovereenkomst.

Op 20 september 2024 is het convenant ondertekend door de gemeenten Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen, de provincie Zuid-Holland en de ministeries van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het convenant legt de kaders en (financiële) afspraken tussen regio en Rijk vast en is te vinden via <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stcrt-2025-1141.html>

Op 16 november 2024 heeft het Rijk de gemeente Rotterdam (de gemeente waar de Regiokassier is gevestigd) een beschikking gestuurd. Hiermee is de eenmalige specifieke uitkering Regio Deal Waterwegregio uitgekeerd op grond van het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0050035/2024-07-20>). Deze specifieke uitkering loopt van 16 november 2024 tot en met 31 december 2028.

De gemeenten Maassluis, Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen hebben op 3 december 2024 de samenwerkingsovereenkomst ondertekend waarin de afspraken staan op welke wijze de vier gemeenten en partners met elkaar samenwerken binnen de Regio Deal Waterwegregio. In de loop van 2025 hebben de partners Albeda, Hogeschool Rotterdam, Lentiz, Resilient Delta Initiative en Stroomopwaarts de samenwerkingsovereenkomst ondertekend.

9.2 Governance

De governance van de Regio Deal Waterwegregio is in de volgende afbeelding weergegeven.

Regio Deal Board

De Regio Deal Board is het besluitvormende orgaan van de Regio Deal Waterwegregio en bestaat uit een voorzitter, de vier wethouders (pijler- en spoortrekkers), vier vertegenwoordigers van de partners en de Programmamanager (secretaris). De gehele Regio Deal Board toetst alle voorstellen. Vervolgens besluiten de vier wethouders in de Regio Deal Board over voorstellen waarvoor besluitvorming wordt gevraagd. Drie van de vier wethouders moeten positief besluiten. Na een positief besluit leidt de Programmamanager het goedgekeurde voorstel door naar de Regiokassier.

Pijlers/spoor

De drie pijlers en het 4e spoor staan onder leiding van één trekkende wethouder en één maatschappelijke bestuurder (de Pijlertrekkers) die worden ondersteund door een Pijlerteam, waarin deskundigen van de gemeenten en partners gezamenlijk uitvoerings- en beleidskracht organiseren. Ieder Pijlerteam staat onder leiding van een ambtelijk coördinator, tevens eerste adviseur van de twee trekkers. De Pijlertrekkers treffen elkaar onder voorzitterschap van de Programmamanager in het Pijlertrekkersoverleg voorafgaand aan elke Regio Deal Board om kennis te nemen van elkaars aanpak en hierop te reflecteren.

Regieteam

In de Regio Deal Board worden alleen voorstellen in behandeling genomen die voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Deze beoordeling gebeurt door de Programmamanager en het Regieteam bestaande uit de ambtelijk coördinatoren van de 3 pijlers en het 4e spoor en vertegenwoordigers van de partners. In het Regieteam vindt onder leiding van de Programmamanager de ambtelijke afstemming over de voortgang en uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio plaats. Het Regieteam signaleert knelpunten in de uitvoering en acteert daar op. Het Regieteam heeft de beschikking over een gemeenschappelijke Teams-ruimte gefaciliteerd door de gemeente Vlaardingen. In deze Teams-ruimte worden alle stukken met elkaar gedeeld.

Overleg Ambtelijk Opdrachtgevers

In het Ambtelijk Opdrachtgevers (AOG) Overleg wordt op directie/management niveau sturing en afstemming vormgegeven. Het AOG Overleg zorgt voor de organisatorische randvoorwaarden voor de Regio Deal Waterwegregio. Bovendien bereidt het AOG de vergaderingen van het Bestuurlijk Overleg samen met de Programmamanager voor.

Programmabureau

De Programmamanager coördineert met het Programmabureau de uitvoering van de Regio Deal Waterwegregio in nauwe samenspraak met het AOG Overleg en het Regieteam. De Programmamanager overziet met het Programmabureau het gehele uitvoeringsprogramma en is verantwoordelijk voor de agendavorming (wat wordt waar besproken), monitoring en verantwoording.

Regiokassier

De functie van Regiokassier wordt door de gemeente Rotterdam uitgevoerd. De Regiokassier ontvangt de rijksgelden en verrekenst deze op basis van prestaties volgens de vooraf afgesproken regels met de samenwerkende partijen. De Regiokassier is verantwoordelijk voor het verantwoorden van de besteding van de Regio Deal middelen via de systematiek van Single Information, Single Audit (SiSa, zie paragraaf 8.3). Deze geldende regels zijn gedetailleerd vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst.

Bestuurlijk Overleg

Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit de vier burgemeesters, een gedeputeerde en een rijksafgevaardigde. Hier worden de kaders vastgesteld en wordt periodiek de voortgang tegen het licht gehouden.

Rijk-Regio-Overleg

In het Rijk-Regio-Overleg bespreken afgevaardigden van het Rijk, de provincie Zuid-Holland en de vier gemeenten de voortgang, eventuele knelpunten en actualiteiten over de Regio Deal Waterwegregio.

9.3 Stakeholders

De Regio Deal Waterwegregio prijst zich gelukkig met veel betrokkenen die bijdragen aan het realiseren van de doelen van de Regio Deal Waterwegregio. Deze stakeholders zijn de volgende

- Overheden: gemeente Maassluis, gemeente Schiedam, gemeente Rotterdam, gemeente Vlaardingen, provincie Zuid-Holland, ministerie van VRO, ministerie van BZK, ministerie van OCW, ministerie van SZW, ministerie van IenW.
- Kennisinstellingen: Resilient Delta Initiative (Erasmus MC, Erasmus universiteit en TUDelft), Hogeschool Rotterdam.
- Onderwijsinstellingen: Albeda, Hogeschool Rotterdam, Lentiz, Zadkine.
- Economische partijen: ondernemers, Green Business Club, Riverboard, TeamNXT.
- Maatschappelijke partijen: De Pier Groep (stichting MEE), JINC, Stoomopwaarts, woningsbouwcorporaties.
- Bewoners.
- Vertegenwoordigers/projectleiders van de goedgekeurde projecten.

9.4 Jaaragenda

Elk jaar voor het zomerreces geven de pijlers en het spoor aan welke plannen en projecten zij voor het komend jaar voorzien en willen uitvoeren. Dit wordt door het programmateam verzameld in de jaaragenda. Deze wordt door de Regio Deal Board vastgesteld.

9.5 Voortgangsrapportage

Op grond van het convenant (artikel 7) stelt de Waterwegregio jaarlijks een voortgangsrapportage op over de stand van zaken van de projecten en initiatieven binnen de drie pijlers. Deze rapportage bevat in ieder geval de voortgang per project en pijler, de mate waarin de beoogde resultaten worden gehaald en eventuele knelpunten en voorstellen voor bijsturing.

De conceptversie wordt voor 15 juni van elk jaar voorgelegd aan de betrokken partijen, waarna de definitieve versie vóór 15 juli wordt ingediend bij de ministeries van BZK en VRO. De voortgangsrapportage dient tevens als input voor de landelijke monitoring van de Regio Deals, waarvan de resultaten worden gerapporteerd aan de Tweede Kamer.

Op grond van artikel 4.17 van de samenwerkingsovereenkomst geven de vier gemeenten aan de Programmamanager en de pijlertrekkers met een door de Regio Deal Board te bepalen frequentie inzicht in de voortgang van projecten voor de jaarlijkse voortgangsrapportage.

9.6 Verbinding andere regio's en programma's

De Regio Deal Waterwegregio is één van de 12 Zuid-Hollandse bestaande of aanstaande Regio Deals. Twee keer per jaar organiseert de provincie Zuid-Holland de Zuid-Hollandse werkplaats waar de 12 Regio Deals elkaar treffen bij één van deze Regio Deals. Daarnaast is vanuit het belang om van elkaar te kunnen leren, te versterken en in verbinding met elkaar te staan een periodiek overleg in het leven geroepen. Hier worden ervaringen en tips uitgewisseld en feedback aan elkaar gegeven. In de Waterwegregio ligt ook een tweetal wijken die onder het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) vallen. Het betreft Schiedam Nieuwland-Oost en Vlaardingen Westwijk. Met beide wijken is en wordt de verbinding gelegd. Ook hier is het doel om elkaar te versterken en van elkaar te leren.

9.7 Communicatie

Artikel 7 van het convenant geeft aan dat partijen een gezamenlijke communicatiestrategie hanteren waarin de Waterwegregio in de lead is. Onderdeel van deze communicatiestrategie zijn op grond van het convenant in ieder geval de volgende zaken:

- Bij alle projecten die onder de Regio Deal Waterwegregio vallen, wordt actief gecommuniceerd over de bijdrage van het Rijk en de regio. Dit gebeurt in ieder geval met een zin in de gebruikte communicatiemiddelen waaruit blijkt dat het project mede mogelijk gemaakt wordt door de Regio Deal Waterwegregio met gebruikmaking van het logo van de Regio Deal.
- De betrokken raden, staten en besturen worden regelmatig geïnformeerd over de voortgang en impact van de Regio Deal Waterwegregio.

- Transparantie en toegankelijkheid van informatie staan centraal, met onder andere publieksvriendelijke rapportages, online dashboards en bijeenkomsten waarin resultaten worden gedeeld.

In overleg met de communicatieadviseurs van de vier gemeenten is een kernboodschap voor de Regio Deal Waterwegregio geformuleerd die door alle partijen wordt gebruikt bij communicatie over (projecten die vallen onder) de Regio Deal Waterwegregio. Deze kernboodschap luidt: "De Regio Deal Waterwegregio is een samenwerking tussen de gemeenten Maassluis, Schiedam, Vlaardingen en Rotterdam en verschillende partners. Samen zorgen wij voor nieuwe en betere kansen voor bewoners en ondernemers in de regio. Het Rijk stelt 17,7 miljoen euro beschikbaar. Ook de gemeenten en andere partners betalen mee. Met dit geld verbeteren we de leefomgeving, zorgen we voor betere toegang tot werk en maken we de regio duurzamer. Inwoners en ondernemers merken deze vooruitgang in hun dagelijks leven. Bijvoorbeeld door extra kansen voor werk en opleidingen en het zorgen voor ontmoetingsplekken in de wijk. Met de Regio Deal leggen we ook een goede basis voor verdere samenwerking in de toekomst."

De Regio Deal Waterwegregio heeft een LinkedIn-pagina waarop zij relevante informatie deelt:

<https://www.linkedin.com/in/regio-deal-waterwegregio-1a93b533a/>). Vanaf de zomer van 2025 doet zij dat ook op de eigen website www.regiodealwaterwegregio.nl. Daarnaast verschijnt zo'n 3 keer per jaar een nieuwsbrief.

De Programmamanager informeert wekelijks via een weekbericht bij de Regio Deal Waterwegregio betrokken en geïnteresseerde personen over de zaken die in de afgelopen week zijn gepasseerd.

Informatie over de Regio Deal Waterwegregio

Meer informatie over en de stukken van de Regio Deal Waterwegregio zijn te vinden via:

- www.regiodealwaterwegregio.nl
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/regio-deals>
- <https://www.elkeregietelt.nl/alle-regio-deals/waterwegregio>
- Convenant Regio Deal Waterwegregio:
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2025-1141.html>
- Beschikking eenmalige specifieke uitkering Regio Deal Waterwegregio:
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0050035/2024-07-20>
- Samenwerkingsovereenkomst: www.regiodealwaterwegregio.nl

Bijlagen

Bijlage 1 - Project formulier

Achtergrond van dit formulier

Dit formulier wordt gebruikt door de Regio Deal Board om alle projecten binnen de Regio Deal naast elkaar te bekijken en beoordelen. U kunt een los, meer volledig projectplan bijvoegen, evenals een projectbegroting in het begrotingssjabloon. De informatie uit die documenten vat u samen in dit formulier, zodat de Board in staat is om op een eenduidige manier alle benodigde informatie heeft om te beslissen om dit project financiering toe te kennen binnen de Regio Deal. LET OP: het daadwerkelijke formulier kun je opvragen via regiodealwaterwegregio@vlaardingen.nl

1 Basis informatie	
1.1 Titel project	Voer titel in
1.2 Samenvatting project	Geef in maximaal 250 woorden een beknopte beschrijving van het project: wat is het doel, wat is de aanleiding, wie zijn de beoogde doelgroepen en wat is de verwachte aanpak en impact/effect m.b.t. de doelstellingen van de betreffende Pijler in de Regio Deal?
1.3 Betrokken partners	• Mentorgemeente: • Projectleider naam: • Projectleider organisatie: • Projectleider email: • Projectleider telefoon: • Andere betrokken partij(en): • Beoogde pijler: • Overig:
2. Impact in de regio	
a. Hoe draagt het project bij aan de brede welvaart in de regio?	Welke aspecten van brede welvaart (bv. gezondheid, sociale cohesie, werkgelegenheid) worden verbeterd in de regio?
2.2 Concrete doelstellingen en beoogde resultaten van het project	Omschrijf de doelstellingen en daaraan gerelateerde resultaten in bullet points. Probeer zo concreet en meetbaar mogelijk te zijn (SMART: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden). Vermeld ook het beoogde eindresultaat (waar kan aan gezien worden dat dit effect daadwerkelijk optreedt) en de verwachte realisatietermijn. · Doelstelling 1 met beoogd resultaat X in Kwartaal A van 2026 · Doelstelling 2 met beoogd resultaat Y
2.3 Hoe sluiten de doelstellingen aan op de specifieke thema(s) van de pijler(s)?	• Bijdrage aan THEMA X • ...

2.4 Op welke manier worden bewoners betrokken bij het project?	Omschrijf of bewoners worden betrokken in de planning en uitvoering van het voorgestelde project. Als deze niet worden betrokken, verklaar dan duidelijk waarom niet.
2.5 Hoe wordt gezorgd dat de impact van het project ook na afloop van de Regio Deal blijft bestaan?	Beschrijf hoe resultaten en effecten langdurig verankerd worden binnen de betrokken organisatie(s) en/of worden voortgezet na afloop van de Regio Deal (bijv. als onderdeel van reguliere activiteiten).
3. Samenwerkingen	
3.1 Welke gemeenten zijn betrokken bij het project?	Maassluis Vlaardingen Schiedam Rotterdam
3.2 Op welke manier werken gemeenten, onderwijsinstellingen, bedrijven in dit project samen?	Beschrijf hoe samenwerking in planning en uitvoering van het project vorm krijgt • Partner 1: • ...
3.3 In hoeverre is de impact opschaalbaar naar de hele regio?	Beschrijf hoe in uitvoering en in eindresultaat/effect, de impact over gemeentegrenzen heen vorm kan krijgen.
3.4 In hoeverre is het project verweven met andere lopende initiatieven?	Beschrijf hoe binnen dit project wordt samengewerkt met andere lopende en/of toekomstige geplande projecten, of anderszins verbonden is met bestaande/lopende initiatieven in de regio.

4. Planning en kosten van project

Activiteit/ onderdeel	Partij (hoofduit- voerder van de activiteit)	Periode / looptijd (per kwartaal)	Welke type kosten (FTEs, materiaal, etc.)	Kosten in €
Project activiteit A	Gemeente X	Bijv. Q3 2025 – Q1 2026	Bijv. 0.5 FTE projectleider	Bijv. €50.000
	Gemeente Y	Bijv. Q1 2026 – Q3 2026	Bijv. 0.2 FTE projectleider	Bijv. €20.000
	Gemeente Z	Bijv. Q3 2025 – Q3 2026	Materialen XYZ	Bijv. €10.000
Project activiteit B	...			

5. Realisatie	
5.1 Welke risico's kleven er aan het project en welke beheersmaatregelen worden getroffen?	Beschrijf in bullet points •
5.2 Hoe worden de resultaten van het project gemeten?	Bullet points, om effect inzichtelijk te maken kijken we naar... (data, cijfers, etc.) • ...
5.3 Overige aandachtspunten	• Aandachtspunt 1 •

6. Financiële verantwoording

Gebruik hiervoor het begrotingssjabloon.

7. Eventuele bijlage

U kunt een uitgebreider projectplan los bijvoegen.

Bijlage 2 - Begrotingsjabloon

Project begrotingsformulier Regio Deal Waterwegregio

Naam project _____
 Verantwoordelijke gemeente _____
 Pijler _____

Totaal aan compensabele BTW € -

Totaal aan niet-compensabele BTW € -

Begroting

	2025	2026	2027	2028	Totaal
Personeel - intern €	-	€	-	€	-
Personeel - extern €	-	€	-	€	-
Advies en uitbested werk €	-	€	-	€	-
Bouwkosten en materialen €	-	€	-	€	-
Overige kosten en onvoorzien €	-	€	-	€	-
Totaal €	-	€	-	€	-

Financiering

	2025	2026	2027	2028	Totaal
Regio Deal middelen €	-	€	-	€	-
Cofinanciering €	-	€	-	€	-
Totaal €	-	€	-	€	-

Invulinstructie project begrotingsformulier Regio Deal Waterwegregio

- Vul op het blad "Project begroting" enkel de naam van het project in, de verantwoordelijke gemeente en de pijler waar dit project bij hoort.
- Vul op het blad "Begroting" de begrote kostenposten in door in kolom A aan te geven welke partner de kosten maakt, in kolom B een van de voorgedefinieerde kostensoorten te selecteren en in kolom C een omschrijving van de kosten te geven. Vervolgens geef je in kolom D, E, F en G, aan wat de begrote kosten per boekjaar zijn. In kolom H worden deze begrote kosten bij elkaar opgeteld. Voor BTW kun je kostensoort "Overige kosten en onvoorzien" gebruiken. Wanneer BTW niet expliciet wordt vermeld wordt er vanuit gegaan dat de begrote kosten inclusief BTW zijn ingegeven.
- Geef bovenaan het blad "Begroting" aan wat het totaal aan compensabele en het totaal aan niet-compensabele btw is. De som hiervan moet gelijk zijn aan het totaal aan btw die in de begrote kostenposten zit.
- Vul op het blad "Financiering" de financieringsbronnen in door in kolom A aan te geven welke partner de financiering levert (als het gaat om Regio Deal middelen vul dan de verantwoordelijke gemeente in bij kolom A), in kolom B aan te geven of het gaat om Regio Deal middelen of co-financiering en in kolom C een omschrijving van de financieringsbron te geven. Vervolgens geef je in kolom D, E, F en G aan wat de financiering van deze bron per boekjaar is. In kolom H worden deze bedragen bij elkaar opgeteld.
- Je bent nu klaar met invullen. Het blad "Project begroting" laat nu de totale begroting zien en de totale financiering. De begroting en het financieringsplan moeten in balans zijn. Als er geen balans is, dan verschijnt de volgende waarschuwing:
Begroting en financieringsplan zijn niet in balans!

Jouw alineatekst

LET OP: het daadwerkelijke begrotingssjabloon kun je opvragen via regiodealwaterwegregio@vlaardingen.nl

[illegible]

Bijlage 3 - Afweegkader Regio Deal Waterwegregio

Achtergrond van dit afweegkader

Dit afweegkader is bedoeld om de Regio Deal Board (hierna: Board) te helpen om projectvoorstellen binnen de Regio Deal Waterwegregio systematisch en objectief te beoordelen, ter voorbereiding op de beslissing om de voorgestelde projecten wel of niet te financieren binnen de Regio Deal. De uitgangspunten bij de ontwikkeling van dit afweegkader zijn:

1. **Transparantie:** Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke stappen doorlopen worden en op welke punten een project wordt beoordeeld.
2. **Verantwoording:** De keuzes die we maken zijn herleidbaar; we kunnen uitleggen waarom het ene project wel en het andere niet wordt gehonoreerd.
3. **Flexibiliteit:** Het kader biedt voldoende ruimte voor een breed scala projecten, en houdt rekening met de spreiding en diverse doelstellingen van de Regio Deal. Daarom werken wij met een ordinale schaal.

Beslisprocedure met dit afweegkader

De procedure voor afweging bestaat uit vier stappen voor de Board. (1) Eerst checkt de Board of een project überhaupt in aanmerking komt (randvoorwaarden). (2) Vervolgens beoordeelt de Board de projecten individueel op vier hoofdcriteria. (3) Vervolgens kijkt de Board naar de balans in de totale projectportefeuille. (4) Hierna wordt een definitief besluit genomen door de Board. Binnen dit kader zijn Stap 1 en 2 door Boardleden te nemen, gefaciliteerd en gedocumenteerd door het MEL-programmateam. De vorm kan nader bepaald worden, mogelijk in het volgende Board-overleg. Er zou bijvoorbeeld gekozen kunnen worden voor een vorm waarin pijlertrekkers (ondersteund door het MEL-programmateam) een voorselectie maken, of voor een vorm waarin een kleinere groep binnen de Board die voorselectie maakt. Stap 3 wordt in gezamenlijkheid door de hele Board gedaan, omdat hier de daadwerkelijke gezamenlijke 'afweging' (in overlegvorm) plaatsvindt, gefaciliteerd en ondersteund door het MEL-team. De Board neemt daarna een besluit (stap 4) per projectvoorstel.

Enquête inventarisatie zwaartepunten

Met een enquête hebben we geïnventariseerd waar volgens de Board en pijlertrekkers mogelijke zwaartepunten in dit afweegkader moeten komen te liggen. Daarin komen aanvullend de volgende uitgangspunten naar voren:

- Het afweegkader moet in de basis werken met een kwantitatieve (harde) evaluatiestructuur, maar flexibiliteit bieden voor meer kwalitatieve afwegingen per project, vooral als projectvoorstellen nog niet volledig uitgewerkt zijn. Aanpassing en herbeoordeling moet dan mogelijk zijn.
 - Implicatie: niet alle middelen moeten aan het begin van een kalenderjaar direct 100% toegezegd worden; een deel moet gereserveerd worden voor projectvoorstellen die eerst nog verder ontwikkeld moeten worden.
 - Voorstel: 25% flexibiliteit in budget op jaarbasis.
- Uitkomsten van evaluaties en impactmetingen kunnen gebruikt worden voor de herfinanciering van projecten die een jaarlijkse bijdrage ontvangen in het volgende kalenderjaar. Deze uitkomsten geven aan wat wel en niet werkt bij de uitvoering van de Regio Deal en kunnen dan ook aanleiding zijn voor het bijsturen van projecten.
 - Tijdige evaluatie voorafgaand aan het nieuwe jaar zodat evaluatierapporten gebruikt kunnen worden voor herfinancieringsbeslissingen.
 - Evaluaties half-eind oktober, rapportages half november, beslissing herfinanciering begin december
- Transparantie over dit afweegkader wordt zeer belangrijk bevonden (78/10)
- Prioriteit van leidende criteria voor afweegkader (van 1 belangrijk tot 5 minst belangrijk):
 - 1.** Impact op de samenleving (leefbaarheid, welzijn en (economische) kansen voor bewoners)
 - 2.** Spreiding van impact over actoren (gemeenten, bedrijfsleven, onderwijs, bewoners) wordt belangrijk gevonden
 - 3.** Uitvoerbaarheid: haalbaar binnen beschikbare tijd en middelen met beperkt risico en goede governance-structuur
 - 4.** Financiële verantwoording: effectieve inzet van financiële middelen en lange termijn duurzaamheid
 - 5.** Balans in projectportefeuille: spreiding over thema's, gemeenten en mix van korte/langtermijn resultaten.

Projectformulier

We doen tevens een voorstel voor het format van een overkoepelend, verkort en overzichtelijk projectformulier; deze is gebaseerd op het huidige format van projectvoorstellen zoals die nu binnen de Regio Deal gebruikt worden, maar aangepast in de richting van een gemakkelijker en overzichtelijker vorm voor gebruik binnen dit afweegkader. Deze voegen we apart bij.

Stap 1. Randvoorwaarden

Projecten moeten aan de onderstaande vier randvoorwaarden voldoen. Als een project niet aan alle randvoorwaarden voldoet, komt het niet in aanmerking voor verdere beoordeling. Deze stap kan voor de Boardleden worden voorbereid; de structuur daarvoor wordt nader bepaald.

1. **Indiening:** Er is een projectvoorstel ingediend bij het Board middels een projectformulier.
2. **Inhoudelijke fit:** Het project past binnen de inhoudelijke doelstellingen van de Regio Deal (er is beschreven wat de voorgestelde impact is op brede welvaart, het project draagt duidelijk bij aan minimaal één pijler, en het project betreft meer dan 1 gemeente).
3. **Cofinanciering:** Het project heeft voldoende cofinanciering ($\geq 50\%$).
4. **Uitvoerbaarheid:** Het project is uitvoerbaar binnen de looptijd van de Regio Deal (afronding vóór 1 januari 2029).

Tabel 1: structuur randvoorwaarden check

	Ja	Nee
Heeft het project een voorstel gedaan bij de Board?		
Draagt het project bij aan één of meerdere specifieke pijlers?		
Vindt er, door deze bijdrage, een impact op de brede welvaart plaats?		
Is er cofinanciering?		
Is het project uit te voeren vóór 1 januari 2029?		

Stap 2. Beoordeling op hoofdcriteria

De projecten worden vervolgens op vier hoofdcriteria beoordeeld door de Boardleden:

1. Maatschappelijke impact;
2. Regionale inbedding;
3. Besteding van financiële middelen;
4. Haalbaarheid.

Elk criterium bestaat uit punten die worden beoordeeld op een schaal van 'afwezig' tot 'sterk aanwezig'.

Tabel 2. Beoordelingskader met hoofdcriteria

Criterium	Toelichting
1. Impact	
Impact brede welvaart	Heeft het project een (directe) positieve impact op de brede welvaart voor de regio?
Impact op bewoners	In hoeverre worden bewoners in het project betrokken en/of geraakt door de voorgestelde acties?
Innovatie binnen gemeenten	Is er sprake van een vernieuwende aanpak en draagt het project bij aan nieuwe kennis en/of werkwijzen?
2. Regionale inbedding	
Regiobreedte	In hoeverre betreft de samenwerking alle 4 de gemeenten, 3, of slechts 2, en hoe is de balans tussen de voorgestelde impact over de gemeentegrenzen heen?
Samenwerkingsbreedte	In welke mate werken (lokale) gemeenten, onderwijs en bedrijfsleven en/of burgers samen?
Schaalbaarheid	In hoeverre is de beschreven impact is naar verwachting opschaalbaar/ toepasbaar in de gehele regio?
3. Financiële verantwoording	
Doelmatigheid	De bijdrage (middel) staat in verhouding tot wat het oplevert (doel) voor de regio.
Mate van (financiële) inbreng vanuit andere partners	Wordt het project mede gefinancierd door partners (cash of in kind)?
Duurzaamheid	Is er een toekomstbestendige financiering (bv. een 'business case'), na afloop van het project?

Criterium	Toelichting
4. Haalbaarheid	
Tijdige realisatie	Is het project uitvoerbaar binnen de periode van de Regio Deal?
Projectorganisatie en governance	Zijn de rollen, taken en deliverables en het besluitvormingsproces binnen het project helder beschreven?
Risico's	Zijn de risico's realistisch beschreven?

Tabel 3. Invultabel hoofdcriteria

Maatschappelijke impact					
	Afwezig	Zwak aanwezig	Gedeeltelijk aanwezig	Aanwezig	Sterk aanwezig
Impact brede welvaart					
Betrokkenheid burgers					
Innovatie en lange termijn					

Regionale inbedding					
	Afwezig	Zwak aanwezig	Gedeeltelijk aanwezig	Aanwezig	Sterk aanwezig
Regiobreedte					
Samenwerkingsbreedte					
Schaalbaarheid					

Besteding					
	Afwezig	Zwak aanwezig	Gedeeltelijk aanwezig	Aanwezig	Sterk aanwezig
Doelmatigheid					
Mate van (financiële) inbreng vanuit andere partners					
Financiële duurzaamheid					

Haalbaarheid					
	Afwezig	Zwak aanwezig	Gedeeltelijk aanwezig	Aanwezig	Sterk aanwezig
Tijdige realisatie					
Projectorganisatie en governance					
Risico's (realistisch)					

Algemeen oordeel					
	Afwezig	Zwak aanwezig	Gedeeltelijk aanwezig	Aanwezig	Sterk aanwezig
Maatschappelijke impact					
Regionale inbedding					
Besteding					
Haalbaarheid					
Algemeen oordeel					

Stap 3: Weging project binnen projectportefeuille

In de vorige stap is voor ieder project een kwantitatieve inschatting gemaakt. De input van de boardleden voor deze projecten wordt gewogen, waarna een overzicht van gemiddelde projectscores wordt gemaakt. Dit overzicht dient als uitgangspunt voor de te maken afweging. De Board weegt de projecten af in de context van het totale projectportfolio van de Regio Deal. Hierbij gaat het om de vraag of alle doelen van de Regio Deal voldoende worden afgedekt en of er sprake is van een evenwichtige spreiding qua type projecten. Bijvoorbeeld, in alle Pijlers zijn sub-thema's aangewezen (zoals binnen Pijler 1: meer zelfredzaamheid; omgang met/door/in de wijk; veilig wonen; kansengelijkheid; sociale, emotionele en persoonlijke ontwikkeling), en een spreiding over deze sub-thema's is mogelijk een wenselijk afwegingscriterium.

Een project dat individueel goed scoort, kan alsnog afvallen of worden uitgesteld als de totale mix van projecten anders uit balans raakt. Of andersom kan een 'redelijk' project toch relevant zijn als het bepaalde witte vlekken opvult.

Het afwegen gebeurt door de leden van de Board in gezamenlijkheid in een sessie die inhoudelijk en visueel ondersteund kan worden door het MEL-team via digitale tools. Het MEL-team is hierbij ondersteunend/faciliterend aanwezig. De besluitvormende leden van de Board worden door hun ambtenaren geadviseerd.

Vragen die in deze stap worden gesteld:

1. Geografische vertegenwoordiging: Zijn de vier gemeenten (Maassluis, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen) voldoende vertegenwoordigd?
2. Spreiding over de drie pijlers: Is er een evenwichtige (financiële, en qua impact-type) verdeling van projecten over de pijlers?
3. Spreiding over tijdshorizon: Is er een goede balans tussen projecten met snelle resultaten en projecten die juist op de lange termijn voor systeemverandering zorgen?

Tabel 4: invul-overzicht voor afweging van verschillende projecten

Grafische spreiding	
	Betrokken
Maassluis	
Rotterdam	
Schiedam	
Vlaardingen	

Spreiding over pijlers	
	Betrokken
Pijler 1	
Pijler 2	
Pijler 3	

Financiële verdeling				
	2025	2026	2027	2028
Bedrag (in 1000x euro's (€))				

Stap 4. Besluit

Op basis van de vorige drie stappen volgt de uiteindelijke selectie binnen de kaders van de Regio Deal door de Board. Voor ieder project wordt een keuze gemaakt:

- Gehonoreerd (eventueel onder voorwaarden of met wat aanvullende opmerkingen)
- Uitgesteld (bijvoorbeeld als niet aan een bepaalde randvoorwaarde of belangrijke voorwaarde is voldaan, of als nog extra informatie, voorbereiding of herziening nodig geacht wordt door de board)
- Afgewezen

De Board documenteert de definitieve keuze en de onderbouwing, inclusief eventuele voorwaarden of aandachtspunten voor de vervolgfases. Het MEL-programmateam ondersteunt hierin, zodat de uitkomst voor alle betrokkenen inzichtelijk en transparant is.

Tabel 5: eindconclusie per project door Board

Stap	Onderdeel	Oordeel
1	Randvoorwaarden	
2	Hoofdcriteria	
3	Portfoliobalans	
4	Besluit	

